Utorak, 12. veljače 2019.

P8_TA(2019)0073

Program za jedinstveno tržište, konkurentnost poduzeća te europsku statistiku ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. veljače 2019. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Programa za jedinstveno tržište, konkurentnost poduzeća, uključujući mala i srednja poduzeća, te europsku statistiku i o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 99/2013, (EU) br. 1287/2013, (EU) br. 254/2014, (EU) br. 258/2014, (EU) br. 652/2014 i (EU) 2017/826 (COM(2018)0441 – C8-0254/2018 – 2018/0231(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2020/C 449/37)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2018)0441),

— uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 43. stavak 2. i članak 168. stavak 4. točku (b) i članke 114., 173. i 338. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0254/2018),

— uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,

— uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 17. listopada 2018. ([1]),

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 5. prosinca 2018. ([2]),

— uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača i mišljenja Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku, Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Odbora za industriju, istraživanje i energiju, Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj i Odbora za proračune (A8-0052/2019),

1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;

2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;

3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

([1]) SL C 62, 15.2.2019., str. 40.
([2]) SL C 86, 7.3.2019., str. 259.

Utorak, 12. veljače 2019.

P8_TC1-COD(2018)0231

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 12. veljače 2019. radi donošenja Uredbe (EU) …/… Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Programa za jedinstveno tržište, konkurentnost poduzeća, uključujući mala i srednja poduzeća, te europsku statistiku i o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 99/2013, (EU) br. 1287/2013, (EU) br. 254/2014, (EU) br. 258/2014, (EU) br. 652/2014 i (EU) 2017/826

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2., članak 168. stavak 4. točku (b) i članke 114., 173. i 338.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([1]),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ([2]),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([3]),

budući da:

(1) Unutarnje tržište jedan je od temelja EU-a. Od svojega začetka ono je važan doprinos rastu, konkurentnosti i zapošljavanju. Stvorilo je nove prilike i ekonomije razmjera za europska poduzeća, osobito mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća (MSP), ~~te~~ ojačalo njihovu industrijsku konkurentnost ***te bi svi građani trebali i dalje jednako uživati njegove pogodnosti***. Unutarnje tržište pridonijelo je otvaranju radnih mjesta i ponudilo ~~veći izbor~~ ***veću raznolikost*** po nižim cijenama za potrošače ***uz jamstvo visoke kvalitete ponuđenih proizvoda i usluga***. Ono je i dalje pokretač stvaranja ***integriranijeg tržišta i*** jačeg, uravnoteženijeg i pravednijeg gospodarstva. Jedno je od glavnih postignuća Unije i njezina najveća snaga u sve globaliziranijem svijetu ***te osnovni element za postizanje pretvorbe u resursno i energetski učinkovito održivo gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika kako bi se odgovorilo na sve veći pritisak zbog klimatskih promjena***. **[Am. 1]**

(2) Unutarnje tržište mora se stalno prilagođavati brzo promjenjivom okruženju digitalne revolucije i globalizacije. Novo doba digitalnih inovacija i dalje pruža prilike ***i pogodnosti za gospodarstvo i svakodnevni život, osobito*** za poduzeća i pojedince, stvara nove proizvode i poslovne modele, ali predstavlja i izazov za donošenje ***i provedbu*** propisa ***te zaštitu*** i ~~osiguravanje provedbe~~ ***sigurnost potrošača***. **[Am. 2]**

(3) Znatan dio zakonodavstva Unije temelj je za funkcioniranje unutarnjeg tržišta. To se posebno odnosi na konkurentnost, normizaciju, ***uzajamno priznavanje,*** zaštitu potrošača, nadzor tržišta i regulaciju prehrambenog lanca, te pravila koja se odnose na poslovne, trgovačke i financijske transakcije te promicanje poštenog tržišnog natjecanja kojim se osiguravaju ravnopravni uvjeti nužni za funkcioniranje unutarnjeg tržišta ***od kojih potrošači i poduzeća imaju koristi***. **[Am. 3]**

([1]) SL C 62, 15.2.2019., str. 40.
([2]) SL C 86, 7.3.2019., str. 259.
([3]) Stajalište Europskog parlamenta od 12. veljače 2019.

(4) I dalje su prisutne ***neopravdane, diskriminirajuće i nerazmjerne*** prepreke pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta te se pojavljuju nove prepreke. Donošenje pravila samo je prvi korak, no njihovo je provođenje jednako važno. ~~To~~ ***Neodgovarajuća provedba postojećih pravila, prepreke slobodnom kretanju robe i usluga te niske razine prekogranične javne nabave ograničavaju mogućnosti poduzećima i potrošačima. Uklanjanje takvih prepreka*** je u konačnici pitanje povjerenja građana u Uniju, u njezinu sposobnost za postizanje rezultata i ***njezinu*** sposobnost stvaranja ***kvalitetnih*** radnih mjesta i rasta uz zaštitu javnog interesa. **[Am. 4]**

(5) Trenutačno postoji nekoliko programa za djelovanje Unije u području konkurentnosti poduzeća, ~~uključujući MSP-ove~~ ***osobito konkurentnosti mikropoduzeća i MSP-ova***, zaštite potrošača, potrošača i krajnjih korisnika u području financijskih usluga, donošenja politika u financijskim uslugama i prehrambenog lanca. Neke dodatne aktivnosti financiraju se izravno u okviru proračunskih linija za unutarnje tržište. Nužno je pojednostavniti i iskoristiti sinergije između različitih djelovanja i osigurati prilagodljiviji***, transparentniji, jednostavniji*** i brže izmjenjiv okvir za financiranje aktivnosti kojima se ~~na troškovno najučinkovitiji način~~ nastoji postići ***održivo*** funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Stoga je potrebno uspostaviti novi program kojim će se povezati aktivnosti koje su se prije financirale u okviru tih drugih programa i ostalih relevantnih proračunskih linija ***te izvući pouke iz postojećih programa***. ***U*** program bi ~~trebao uključivati~~ ***se trebale uključiti*** i nove inicijative čiji je cilj poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta***, a njime bi se trebalo izbjeći ponavljanje povezanih programa i djelovanja Unije***. **[Am. 5]**

(6) Razvoj, proizvodnja i diseminacija europske statistike podliježu posebnom europskom statističkom programu koji je uspostavljen Uredbom (EU) br. 99/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]). Kako bi se osigurao kontinuitet izrade i diseminacije europske statistike, novi bi program trebao uključivati i aktivnosti obuhvaćene ***postojećim*** europskim statističkim programom pružanjem okvira za ***prikupljanje podataka, kao i za*** razvoj, izradu***, pravilnu uporabu, primjenu*** i diseminaciju europske statistike. Novim programom trebao bi se uspostaviti financijski okvir za europsku statistiku za pružanje visokokvalitetnih, usporedivih i pouzdanih ***europskih*** statističkih podataka***, također*** o ~~Europi~~ ***područjima kao što su trgovina i migracije,*** kako bi se poduprla izrada, provedba, praćenje i evaluacija svih politika Unije ***u skladu s člankom 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU)***. **[Am. 6]**

(7) Stoga je primjereno uspostaviti Program za ~~unutarnje~~ ***jedinstveno*** tržište, ~~konkurentnost~~ ***radi jačanja unutarnjeg tržišta i poboljšanja njegova funkcioniranja u područjima konkurentnosti i održivosti*** poduzeća, ~~uključujući~~ ***osobito*** mikropoduzeća te ~~mala~~ ***malih*** i ~~srednja~~ ***srednjih*** poduzeća, ***normizacije, nadzora tržišta, zaštite potrošača, lanca opskrbe hranom*** te ~~europsku statistiku~~ ***europske statistike*** („Program”). Program bi se trebao uspostaviti za razdoblje od sedam godina od 2021. do 2027. **[Am. 7]**

(8) Programom bi se trebali podržati oblikovanje, provedba i osiguravanje provedbe zakonodavstva Unije na kojem se temelji pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Trebalo bi se podržati i stvaranje odgovarajućih uvjeta za osnaživanje svih sudionika unutarnjeg tržišta: poduzeća, građana, uključujući potrošače ***i zaposlenike*** , civilnog društva i javnih tijela. U tu bi svrhu Program trebao biti usmjeren na osiguravanje konkurentnosti ***i održivosti*** poduzeća, posebno MSP-ova, ~~ali i~~ ***uključujući onih u turizmu,*** pružanje potpore u osiguravanju provedbe pravila o zaštiti potrošača i sigurnosti***, kao i okolišnih i socijalnih normi, te*** podizanjem svijesti poduzeća i pojedinaca uz pružanje odgovarajućih alata, ***potrebnih informacija i pomoći,*** znanja i stručnosti kako bi donijeli utemeljene odluke te kako bi se ojačalo njihovo sudjelovanje u donošenju politika Unije. Nadalje, ~~Program~~ bi ~~trebao~~ biti usmjeren na jačanje regulatorne i administrativne suradnje, posebno ***programima obuke,*** razmjenom najboljih praksi, izgradnjom baza znanja i kompetencija, uključujući primjenu strateške javne nabave. ~~Program~~ ***Programom*** bi

([1]) Uredba (EU) br. 99/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o europskome statističkom programu od 2013. do 2017. (SL L 39, 9.2.2013., str. 12.).

~~trebao~~ ***se trebalo*** težiti i potpori razvoju visokokvalitetnih međunarodnih normi na kojima se temelji provedba zakonodavstva Unije. To uključuje i utvrđivanje standarda u području financijskog izvještavanja i revizije, čime se doprinosi transparentnosti i funkcioniranju tržišta kapitala Unije te jačanju zaštite ulagatelja. ~~Program~~ ***Programom*** bi ~~trebao~~ ***se trebalo*** podržati donošenje pravila i utvrđivanje normi tako što će se osigurati najšira moguća uključenost dionika. Cilj Programa trebao bi biti i podupiranje provedbe i izvršavanja zakonodavstva Unije kojim se osigurava visoka razina zdravlja ljudi, životinja i bilja u prehrambenom lancu te poboljšanje dobrobiti životinja. **[Am. 8]**

(9) ~~Modernim unutarnjim tržištem promiče~~ ***Moderno unutarnje tržište temelji*** se ***na načelima pravednosti, transparentnosti i uzajamnog povjerenja, njime se promiče*** se tržišno natjecanje te od njega imaju koristi potrošači, poduzeća i zaposlenici. Bolja upotreba stalno rastućeg unutarnjeg tržišta usluga trebala bi pomoći europskim poduzećima u stvaranju radnih mjesta i rastu preko granica, ponudi većeg izbora usluga po boljim cijenama i održavanju visokih standarda za potrošače i radnike. Kako bi se to postiglo, ~~Program~~ ***Programom*** bi ~~trebao~~ ***se trebalo*** doprinijeti ***boljem praćenju promjena na unutarnjem tržištu, uključujući učinak novih tehnologija i inovativnih poslovnih modela, utvrđivanju i*** uklanjanju preostalih ~~prepreka~~ ***neopravdanih, diskriminirajućih*** i ***nerazmjernih prepreka te*** osiguravanju regulatornog okvira koji može prihvatiti nove inovativne poslovne modele ***uključujući modele ekonomije suradnje i socijalno poduzetništvo, uz osiguravanje visoke razine socijalne zaštite, uključujući i za poduzetnike***. **[Am. 9]**

(10) Regulatorne prepreke na unutarnjem tržištu uklonjene su za mnoge industrijske proizvode s pomoću mehanizama za sprečavanje i donošenja zajedničkih pravila ***i normi*** te, ako takva pravila Unije ne postoje, s pomoću načela uzajamnog priznavanja. U područjima za koje ne postoji zakonodavstvo Unije načelo uzajamnog priznavanja znači da za robu koja se zakonito stavlja na tržište u jednoj državi članici postoji pravo slobode kretanja i može se prodavati u drugoj državi članici***, osim ako se druga država članica opravdano protivi stavljanju na tržište te robe., pod uvjetom da takvo ograničenje nije diskriminirajuće, da je opravdano ciljevima od javnog interesa, kako je utvrđeno u članku 36. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) ili definirano sudskom praksom Suda Europske unije, i da je razmjerno cilju koji se želi ostvariti***. Međutim, zbog nedovoljne primjene ***načela*** uzajamnog priznavanja ~~trgovačkim je društvima teško ući na tržišta u drugim~~***, poput neopravdanih i nerazmjernih ograničenja, poduzećima je teže pristupiti tržištima*** u državama članicama. ~~Tako~~ ***Unatoč visokoj razini integriranosti tržišta u području robe, to dovodi do gubitka prilika za*** gospodarstvo u cjelini ~~propušta prilike, unatoč tome što je tržišna integracija u području trgovine robom dosegnula zavidnu razinu~~***. Revizija Uredbe (EU) br. xxx/2018 o uzajamnom priznavanju pomoći će*** u ***jačanju gospodarskih koristi u tom području***. Program bi stoga trebao biti usmjeren na poboljšanje primjene uzajamnog priznavanja u području robe***, ostvarivanje njezinog punog potencijala*** i smanjenje količine nezakonite i nesukladne robe koja ulazi na tržište***, s pomoću ciljanog podizanja razine osviještenosti i osposobljavanja, potpore kontaktnim točkama za proizvode i bolje suradnje među nadležnim tijelima za uzajamno priznavanje***. **[Am. 10]**

(11) Novi regulatorni izazovi te izazovi u pogledu izvršavanja zakonodavstva odnose se na brzo promjenjivo okruženje digitalne revolucije u vezi s pitanjima kao što su kibersigurnost, ***pravila o privatnosti i zaštiti podataka,*** internet stvari ili umjetna inteligencija ***i povezani etički standardi***. U slučaju nastanka štete ključna su stroga pravila u pogledu sigurnosti proizvoda i ~~odgovornosti~~ ***jasnoće za odgovornost*** u pogledu njih ***te stroga provedba pravila*** kako bi se osigurao odgovor politike kojim se europskim građanima, uključujući potrošače i poduzeća, omogućuje ostvarivanje koristi od tih pravila. Program bi stoga trebao pridonijeti brzoj prilagodbi i ~~osiguravanju provedbe~~ ***boljoj provedbi*** Unijina sustava odgovornosti za proizvode kojim se potiču inovacije ***te istodobno zajamčiti sigurnost i zaštitu korisnika***. **[Am. 11]**

(12) Stavljanje na tržište proizvoda koji nisu usklađeni s pravom Unije d~~ovodi one koji ispunjavaju obveze~~ ***bez obzira na to jesu li proizvodi stavljeni na tržište tradicionalnim ili elektroničkim sredstvima i bez obzira na to jesu li proizvedeni*** ~~nepovoljniji položaj te može ugroziti~~,u ***Uniji ili ulaze u nju iz trećih zemalja, ugrožava europske građane i*** potrošače. ~~Mnogi poduzetnici~~ ***Gospodarski subjekti koji prodaju usklađene proizvode suočavaju se s narušenim tržišnim natjecanjem zbog onih koji*** ne poštuju pravila bilo zbog nedostatka znanja ili namjerno kako bi ostvarili konkurentsku prednost. Tijela za nadzor tržišta često nemaju dovoljno sredstava i ograničena su

nacionalnim granicama, a poduzetnici trguju na razini Unije ili čak na globalnoj razini. Konkretno, u slučaju e-trgovine tijela za nadzor tržišta imaju velike poteškoće pri praćenju neusklađenih proizvoda uvezenih iz trećih zemalja i utvrđivanju odgovornog subjekta unutar njihove nadležnosti ***ili provedbi procjene rizika ili ispitivanja sigurnosti zbog nemogućnosti fizičkog pristupa proizvodima***. Programom bi se stoga trebalo nastojati ojačati usklađenost proizvoda ~~pružanjem pravih poticaja za poduzetnike~~ ***,jačanjem nadzora tržišta, postavljanjem jasnih, transparentnih i sveobuhvatnih pravila gospodarskim subjektima, podizanjem razine osviještenosti o mjerodavnim pravilima Unije o sigurnosti proizvoda*** jačanjem provjera usklađenosti***, uključujući sustavnom primjenom provjera uzoraka proizvoda koji predstavljaju znatan postotak svake vrste proizvoda stavljenog na tržište, kupovinom koju anonimno obavljaju predstavnici tijela za nadzor tržišta*** i promicanjem ~~bliskije~~ ***tješnje*** prekogranične suradnje među tijelima za izvršavanje zakonodavstva. Program bi trebao doprinijeti konsolidaciji postojećeg okvira za aktivnosti nadzora tržišta, poticati zajednička djelovanja tijela za nadzor tržišta iz različitih država članica, poboljšati razmjenu informacija te promicati konvergenciju i bližu integraciju aktivnosti nadzora tržišta***, osobito osiguravanjem da se novi zahtjevi uvedeni Uredbom (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) strogo provode kako bi se izbjegla prodaja nesukladnih proizvoda europskim građanima. Programom bi se stoga trebao ojačati kapacitet tijela za nadzor tržišta diljem Unije i doprinijeti većoj homogenosti među državama članica, jednakom uživanju u koristima unutarnjeg tržišta u pogledu gospodarskog blagostanja i održivog rasta, uz zadovoljavanje njihovih specifičnih potreba na posebno prilagođene načine.*** **[Am. 12]**

(13) Sigurnost proizvoda od zajedničkog je interesa. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti provjeravaju ispunjavaju li proizvodi zahtjeve sigurnosti prije stavljanja na tržište. Stoga je od najveće važnosti da tijela za ocjenjivanje sukladnosti budu pouzdana i kompetentna. Unija je uspostavila sustav akreditacije tijela za ocjenjivanje sukladnosti, kojim se provjerava njihova stručnost, nepristranost i neovisnost. ***Međutim, Uredba (EZ) br. 765/2008*** ([2]). ***Europskog parlamenta i Vijeća provedena je na mnogo različitih načina na nacionalnoj razini. Razlike se odnose na raspodjelu nadležnosti između tijela za nadzor tržišta i unutarnjih mehanizama za koordinaciju na nacionalnoj razini, razinu financijskih sredstava namijenjenih za nadzor tržišta, strategije i pristupe u pogledu nadzora tržišta, kao i ovlasti u pogledu nesukladnih proizvoda i iznose kazni za kršenja, što dovodi do fragmentirane provedbe zakonodavstva Unije o usklađivanju. Ta fragmentiranost dovodi do rigoroznijeg nadzora tržišta u nekim državama članicama te bi za posljedicu mogla imati manje djelotvornu moć odvraćanja, stvaranje nejednakih uvjeta za poduzeća u nekim državama članicama te stvaranje neravnoteže u pogledu razine sigurnosti proizvoda u cijeloj Uniji.*** Trenutačno je najveći izazov kako osigurati da cijeli sustav akreditacije ide u korak s najnovijim dostignućima i da se primjenjuje jednako strogo u cijeloj Uniji. ~~Program~~ ***Programom*** bi stoga ~~trebao~~ ***trebalo*** podupirati mjere kojima se osigurava da tijela za ocjenjivanje sukladnosti i dalje ispunjavaju regulatorne zahtjeve***, osobito primjenom procjene treće strane kako bi se poboljšali nepristrani*** i ~~da~~ ***neovisni postupci, te kojima*** se ~~poboljša~~ ***poboljšava*** Europski sustav akreditacije, posebno u novim područjima politike, podupiranjem ***ujednačavanja provjera i kazni, kao i*** europske suradnje za akreditaciju (EA) iz članka 14. Uredbe (EZ) br. 765/2008 **[Am. 13]**

(14) ~~S~~ ***Razvojem e-trgovine mogli bi se pojaviti određeni izazovi u pogledu zaštite zdravlja i sigurnosti krajnjih korisnika od nesukladnih proizvoda. S*** obzirom na to da potrošačka tržišta ne poznaju granice s razvojem internetskih usluga u području trgovine i usluga putovanja, važno je osigurati da potrošači koji borave u Uniji mogu imati ~~odgovarajuću~~ ***jednaku*** zaštitu pri uvozu robe i usluga gospodarskih subjekata sa sjedištem u trećim zemljama. Programom bi se stoga, prema potrebi, trebalo omogućiti pružanje potpore suradnji s relevantnim tijelima koja se nalaze u ključnim partnerskim trećim zemljama koje trguju s Unijom ***u pogledu razmjene informacija o nesukladnim proizvodima, najnovijim znanstvenim dostignućima i novim tehnologijama, novim rizicima i drugim aspektima u vezi s aktivnostima kontrole***. **[Am. 14]**

([1]) Uredba (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o homologaciji i nadzoru tržišta motornih vozila i njihovih prikolica te sustavâ, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila, o izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2007 i (EZ) br. 595/2009 te o stavljanju izvan snage Direktive 2007/46/EZ (SL L 151, 14.6.2018., str. 1.).

([2]) Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

Utorak, 12. veljače 2019.

(15) Javna tijela upotrebljavaju javnu nabavu kako bi osigurala vrijednost za utrošeni javni novac i pridonijela inovativnijem, održivijem, uključivijem i konkurentnijem unutarnjem tržištu***, uključujući, ondje gdje je to u skladu s mjerodavnim pravom Unije, primjenom i drugih kriterija osim samo najniže cijene ili troškovne učinkovitosti, uzimajući u obzir, među ostalim, aspekte povezane s kvalitetom, okolišem, poštenom trgovinom i društvom te olakšavanjem podjele na parcele u pogledu velikih infrastrukturnih radova***. Direktivom 2014/23/EU ([1]), Direktivom 2014/24/EU ([2]) i Direktivom 2014/25/EU ([3]) Europskog parlamenta i Vijeća osigurava se pravni okvir za integraciju i djelotvorno funkcioniranje tržišta javne nabave koja predstavljaju 14 % bruto domaćeg proizvoda Unije, u korist javnih tijela, poduzeća i građana, uključujući potrošače. ~~Program~~ ***Pravilno provedeni propisi o javnoj nabavi ključan su alat za snažnije jedinstveno tržište te za rast poduzeća EU-a i radnih mjesta u Uniji Programom*** bi ***se*** stoga ~~trebao~~ ***trebale*** podupirati mjere za osiguravanje šire primjene strateške javne nabave, profesionalizaciju javnih kupaca, ~~bolji~~ ***kako bi se olakšao i poboljšao*** pristup tržištima javne nabave za MSP-ove, ~~povećanje~~ ***i mikropoduzeća osobito putem savjetodavnih usluga i obuke, povećanja*** transparentnosti, cjelovitosti i boljih podataka, ~~jačanje~~ ***jačanja*** digitalne transformacije javne nabave i ~~promicanje~~ ***promicanja*** zajedničke javne nabave, ~~jačanjem~~ ***jačanja*** partnerskog pristupa s državama članicama, ~~poboljšanjem~~ ***poboljšanja*** prikupljanja podataka i analize podataka, među ostalim, razvojem namjenskih informatičkih alata, podupiranjem razmjene iskustava i dobrih praksi, ***upućivanjem na europske i međunarodne norme,*** pružanjem smjernica, provedbom korisnih trgovinskih sporazuma, jačanjem suradnje među nacionalnim tijelima i pokretanjem pilot-projekata. **[Am. 15]**

(16) Kako bi se ispunili ciljevi Programa i kako bi se građanima i poduzećima olakšao život, potrebno je uspostaviti visokokvalitetne javne službe usmjerene na korisnika ***sa sve većom usredotočenošću na digitalizaciju i cjelovitim pristupom te dodatno poticati e-upravu i e-vladu uz osiguravanje odgovarajuće zaštite podataka i privatnosti***. To znači da će javne uprave morati početi raditi na nove***, inovativnije*** načine, ~~smanjiti izolaciju~~ ***kako bi se smanjila izolacija*** različitih dijelova uprave te ~~uključiti~~ se ***uključiti*** u zajedničko stvaranje tih javnih usluga s građanima i poduzećima. Osim toga, stalno i postojano povećanje prekograničnih aktivnosti na unutarnjem tržištu zahtijeva ~~pružanje~~ ***dostupnost*** ažuriranih***, točnih i lako razumljivih*** informacija o pravima poduzeća i građana, ali i informacijama o administrativnim formalnostima***, kao i njihovo pojednostavnjenje***. Uz to, pružanje pravnih savjeta i pomoć pri rješavanju problema koji se pojavljuju na nacionalnoj razini postaju ključni. Nadalje, potrebno je povezivanje nacionalnih uprava na jednostavan i učinkovit način, ***pružanje podrške javnim tijelima u ostvarivanju tih ciljeva,*** kao i evaluacija funkcioniranja unutarnjeg tržišta na terenu. ***Postojeći alati za upravljanje unutarnjim tržištem već imaju važnu ulogu u olakšavanju postizanja tih ciljeva. Stoga, kako bi se držao korak s tehnološkim i tržišnim promjenama te s novim regulatornim i provedbenim izazovima, Programom bi se trebalo podupirati poboljšanje kvalitete, vidljivosti i transparentnosti te sigurnosti alata za upravljanje unutarnjim tržištem.*** Programom bi se stoga trebalo podupirati***, među ostalim,*** sljedeće postojeće alate za upravljanje unutarnjim tržištem: portal „Vaša Europa”, koji bi trebao biti okosnica nadolazećeg jedinstvenog digitalnog pristupnika, službu Vaša Europa – Savjeti, mrežu SOLVIT, Informacijski sustav unutarnjeg tržišta i pregled rezultata jedinstvenog tržišta kako bi se građanima olakšao svakodnevni život i sposobnost poduzeća da trguju preko granica. **[Am. 16]**

(17) Programom bi se trebao podupirati razvoj regulatornog okvira Unije u području prava trgovačkih društava i korporativnog upravljanja te ugovornog prava kako bi se povećala učinkovitost i konkurentnost poduzeća, ***osobito MSP-ova,*** uz istodobno pružanje zaštite dionicima na koje utječe poslovanje poduzeća, te kako bi se odgovorilo na nove izazove politika. Njime bi se trebala osigurati i odgovarajuća evaluacija, provedba i osiguravanje provedbe relevantne pravne stečevine, informiranje i pomoć dionicima te promicanje razmjene informacija u tom području. Programom bi se trebale dodatno podupirati inicijative Komisije u korist jasnog i prilagođenog pravnog okvira za gospodarstvo temeljeno na podacima i inovacije. Te su inicijative nužne kako bi se povećala pravna sigurnost

([1]) Direktiva 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovorâ o koncesiji (SL L 94, 28.3.2014., str. 1.).

([2]) Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

([3]) Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

u pogledu ugovornog i izvanugovornog prava, posebno u pogledu odgovornosti i etike u kontekstu tehnologija u nastajanju, kao što su internet stvari, umjetna inteligencija, robotika i 3D tiskanje. Cilj Programa trebao bi biti poticanje razvoja poslovanja temeljenog na podacima ***istodobno osiguravajući visoku razinu zaštite podataka*** jer će ono biti odlučujući faktor za položaj gospodarstva Unije u globalnom tržišnom natjecanju. **[Am. 17]**

(18) Programom bi se trebala promicati i ispravna i potpuna provedba i primjena pravnog okvira Unije za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma u državama članicama te razvoj budućih politika za rješavanje novih izazova u tom području. Njime bi se trebale podupirati i relevantne aktivnosti međunarodnih organizacija od europskog interesa, kao što su Odbor stručnjaka za ocjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma u Vijeću Europe.

(19) Provedba i razvoj unutarnjeg tržišta u području financijskih usluga, financijske stabilnosti i unije tržišta kapitala, uključujući održivo financiranje, uvelike ovise o mjerama politike koje Unija poduzima i koje se temelje na dokazima. Kako bi se postigao taj cilj, Komisija bi trebala imati aktivnu ulogu u stalnom praćenju financijskih tržišta i financijske stabilnosti, u okviru kojeg se ocjenjuje provedba zakonodavstva Unije u državama članicama i svrsishodnost postojećeg zakonodavstva te se utvrđuju moguća područja djelovanja u kojima se pojavljuju novi rizici, uz stalno sudjelovanje dionika tijekom cijelog ciklusa politike. Takve se aktivnosti oslanjaju na izradu analiza, studija, materijala za osposobljavanje, istraživanja, ocjenjivanja sukladnosti, evaluacija i statistika te ih podupiru IT sustavi i komunikacijski alati.

(20) S obzirom na to da ~~unutarnje tržište, kako je utvrđeno u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji,~~ ***UFEU*** uključuje sustav ~~kojim~~ ***pravila kojima*** se osigurava nenarušavanje tržišnog natjecanja, ~~program~~ ***na unutarnjem tržištu***, ***programom*** bi ~~trebao podupirati politiku~~ ***se trebalo doprinijeti podupiranju politike*** Unije o tržišnom natjecanju, ~~mreže~~ ***poboljšavanjem*** i ~~suradnju~~ ***jačanjem suradnje Europskom mrežom za tržišno natjecanje te*** s nacionalnim tijelima i sudovima, ~~kao i doprijeti do šire skupine dionika u priopćavanju~~ ***među ostalim, jačanjem međunarodne suradnje, kao i priopćavanjem*** i ~~objašnjavanju~~ ***objašnjavanjem*** prava, koristi i obveza politike Unije o tržišnom natjecanju. ***Programom bi se osobito trebalo pomoći Komisiji da poboljša svoju analizu i procjenu razvoja tržišta, među ostalim, širokom primjenom sektorskih istraga i sustavnom razmjenom rezultata i najboljih praksi unutar Europske mreže za tržišno natjecanje. Time bi se trebalo doprinijeti osiguravanju poštenog natjecanja i jednakih uvjeta za sve, pa i na međunarodnoj razini, te osnaživanju poduzeća, osobito MSP-ova, i potrošača kako bi iskoristili prednosti jedinstvenog tržišta.*** **[Am. 18]**

(21) Program je posebno potreban za borbu protiv radikalnih implikacija za tržišno natjecanje i funkcioniranje unutarnjeg tržišta koje su rezultat trenutačne transformacije gospodarstva i poslovnog okruženja, osobito eksponencijalnog rasta i upotrebe podataka, uzimajući u obzir sve veći pristup umjetnoj inteligenciji***, velikim podacima, algoritmima*** i drugim informatičkim alatima te stručno znanje društava i njihovih savjetnika. Osim toga, od ključne je važnosti da se programom podupiru mreže i ***šira i dublja*** suradnja s tijelima država članica i sudovima, s obzirom na to da nenarušeno tržišno natjecanje i funkcioniranje unutarnjeg tržišta uvelike ovise o djelovanju tih subjekata. S obzirom na posebnu ulogu politike tržišnog natjecanja u sprečavanju šteta na unutarnjem tržištu koje su rezultat protutržišnog ponašanja izvan granica Unije, Programom bi se, prema potrebi, trebala podupirati i suradnja s tijelima trećih zemalja. Konačno, potrebno je proširiti aktivnosti informiranja kako bi se građanima i poduzećima omogućilo da iskoriste sve prednosti poštenog tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu. ***Osobito je potrebno građanima Europe pokazati opipljive koristi politike Unije u području tržišnog natjecanja suradnjom sa skupinama civilnog društva i relevantnim izravno pogođenim dionicima.*** S obzirom na to da je niz inicijativa u Programu nov i da na dio Programa posebno utječu dinamične ***i brze*** promjene uvjeta tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu, posebno u pogledu ***digitalnog razvoja*** umjetne inteligencije, algoritama, velikih podataka, kibersigurnosti i forenzične tehnologije, čiji je ritam i opseg teško procijeniti, očekuje se da će biti potrebna fleksibilnost za suočavanje s potrebama koje se razvijaju u okviru tog dijela Programa. **[Am. 19]**

(22) Jačanje konkurentnosti europskih poduzeća uz istovremeno osiguravanje djelotvornih ravnopravnih uvjeta tržišnog natjecanja te otvorenog i konkurentnog unutarnjeg tržišta od najveće je važnosti. MSP-ovi su pokretači europskog gospodarstva koji čine 99 % svih poduzeća u Europi, osiguravaju dvije trećine radnih mjesta i znatno pridonose

stvaranju novih radnih mjesta s regionalnom i lokalnom dimenzijom. ***Oni su ključni za energetsku tranziciju i pružaju doprinos ostvarivanju klimatskih ciljeva Unije koji proizlaze iz Pariškog sporazuma. Stoga bi Program trebao povećati njihov kapacitet za razvoj visokokvalitetnih proizvoda i usluga koji nisu štetni za okoliš i poduprijeti njihove napore za povećanje učinkovitosti resursa u skladu s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu". Program na taj način pridonosi i povećanju konkurentnosti MSP-ova Unije na globalnom tržištu.*** **[Am. 20]**

(23) MSP-ovi dijele zajedničke izazove koji ne utječu na veća poduzeća u jednakoj mjeri u pogledu dobivanja sredstava, pronalaska kvalificirane radne snage, smanjenja administrativnog opterećenja, prihvaćanja kreativnosti i inovacije, pristupa tržištima i poticanja aktivnosti internacionalizacije. Programom bi se trebali razmjerno rješavati takvi tržišni nedostaci, ali ne bi se trebalo neopravdano narušavati tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu. ***Njime bi se posebno trebali stvoriti odgovarajući uvjeti za uvođenje tehnoloških i organizacijskih inovacija u proizvodne postupke, vodeći računa o posebnim oblicima MSP-ova, kao što su mikropoduzeća, poduzeća koja se bave obrtničkim djelatnostima, samozaposlene osobe, slobodna zanimanja te poduzeća socijalne ekonomije. Također bi trebalo bi posvetiti pozornost potencijalnim, novim i mladim poduzetnicima, ženama poduzetnicama te drugim posebnim ciljnim skupinama, kao što su starije osobe, migranti i poduzetnici koji pripadaju socijalno ugroženim ili ranjivim skupinama, kao što su osobe s invaliditetom.*** **[Am. 21]**

(23a) Programom bi se trebala podržati i promicati inovacijska kultura razvijanjem ekosustava kojim se potiče stvaranje i rast poduzeća, posebno mikropoduzeća i inovativnih MSP-ova koji se mogu nositi s izazovima u sve konkurentnijem i ubrzanijem okruženju. Temeljita preobrazba inovacijskih procesa zahtijeva razvoj modela za inovacije otvorenog tipa s povećanim zajedničkim istraživanjem i dijeljenjem znanja i intelektualnog vlasništva među različitim organizacijama. Program bi stoga trebao biti usmjeren na potporu inovacijama uključivanjem novih kolaborativnih poslovnih modela usmjerenih na umrežavanje i dijeljenje znanja i resursa u organizacijskim zajednicama. **[Am. 22]**

(23b) Programom bi se trebali razmjerno rješavati takvi tržišni nedostaci, pri čemu posebnu pažnju treba obratiti na djelovanja koja su izravno korisna za MSP-ove i mreže poduzeća, ali ne bi se trebalo neopravdano narušavati tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu. **[Am. 23]**

(24) Mnogi problemi konkurentnosti Unije uključuju poteškoće koje MSP-ovi imaju u dobivanju financijskih sredstava jer ~~im je~~ ***nemaju dovoljno informacija,*** teško ***im je*** dokazati kreditnu sposobnost ~~te~~ nemaju dovoljno kolaterala ***ili jednostavno zbog niske razine osviještenosti o postojećem mehanizmu za potporu njihovim aktivnostima na razini EU-a, nacionalnoj ili lokalnoj razini***. Dodatni izazovi u području financiranja uzrokovani su ***veličinom mikropoduzeća i*** potrebom MSP-ova da ostanu konkurentni, npr. da sudjeluju u aktivnostima digitalizacije, internacionalizacije i inovacija te da unaprijede svoju radnu snagu. Ograničeni pristup financiranju negativno utječe na stope stvaranja, rasta i preživljavanja poduzeća te na spremnost novih poduzetnika da preuzmu održiva poduzeća u kontekstu poslovnog nasljeđivanja. **[Am. 24]**

(25) Kako bi se prevladali ti tržišni neuspjesi i osiguralo da MSP-ovi zadrže svoju ulogu temelja za konkurentnost gospodarstva Unije ***i pokretača održivog gospodarstva***, malim i srednjim poduzećima potrebna je dodatna potpora u obliku dužničkih i vlasničkih instrumenata u okviru sastavnice politika koja se odnosi na MSP-ove fonda InvestEU, uspostavljenog Uredbom […] Europskog parlamenta i Vijeća ([1]). Instrument kreditnog jamstva za zajmove ~~uspostavljen~~ ***u okviru prijašnjeg Programa za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća (COSME) uspostavljenog*** Uredbom (EU) br. 1287/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) ima dokazanu dodanu vrijednost i očekuje se da će dati pozitivan doprinos za najmanje 500 000 MSP-ova; pravni sljednik uspostavit će se u okviru sastavnice politika koja se odnosi na MSP-ove fonda ~~InvestEU~~. ***Potrebno je posvetiti više pozornosti boljoj komunikaciji i javnim kampanjama kako bi se povećala osviještenost potencijalnih korisnika o dostupnom Programu za MSP-ove. Kako bi se podigla osviještenost o djelovanju Unije kojim se podupiru MSP-ovi, aktivnosti***

([1]) COM(2018)0439.

([2]) Uredba (EU) br. 1287/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi Programa za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća (COSME) (2014.–2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1639/2006/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 33.).

koje se u cijelosti ili djelomično financiraju u okviru ovog programa, uključujući posrednike, trebale bi biti obilježene europskim simbolom (zastavom) te bi trebalo navesti da aktivnost prima potporu u okviru programa COSME. **[Am. 25]**

(26) Ciljevi politike iz ovog Programa obuhvatit će se i financijskim instrumentima i proračunskim jamstvom u okviru sastavnice politika koja se odnosi na MSP-ove fonda ~~InvestEU~~ ***„InvestEU". Okvir sastavnice politika koja se odnosi na MSP-ove fonda „InvestEU"trebao bi zauzimati središnje i glavno mjesto te pružati informacije o programu u svim državama članicama kako bi se povećala pristupačnost fondova za MSP-ove i svijest o njima***. Financijska potpora trebala bi se upotrebljavati za uklanjanje tržišnih nedostataka ili neoptimalnih ulagačkih situacija, na razmjeran način, a djelovanjima se ne bi smjelo udvostručiti ili istisnuti privatno financiranje ili narušiti tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu***, te bi trebalo jasno ponuditi dodatnost i poboljšati sinergije s drugim europskim programima***. Mjere bi trebale imati jasnu europsku dodanu vrijednost. **[Am. 26]**

(26a) Djelovanjima koja se podupiru iz fonda „InvestEU" putem odjeljka „EU" ili odjeljka „države članice" ne bi se smjelo udvostručiti ni zamijeniti privatno financiranje ili narušiti tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu već bi, u pogledu postojećih javnih i privatnih sustava jamstva, trebalo potaknuti njihovu integraciju u te sustave, pri čemu je prioritetni cilj poboljšanje i povećanje stvarne koristi za krajnje korisnike (MSP-ove utvrđene definicijom u Preporuci Komisije 2003/361/EZ) ([1]) kako bi se ostvarila stvarna dodatnost mjera. **[Am. 27]**

(26b) Uz pristup financijskim sredstvima ključan je i pristup vještinama, kao i uključivanje upravljačkih vještina i znanja kao najvažnijih čimbenika koji MSP-ovima omogućavaju da pristupe postojećim fondovima, uvode inovacije, natječu se i rastu. Prijenos financijskih instrumenata, kako je predviđen u okviru fonda „InvestEU", trebao bi biti popraćen razvojem odgovarajućih programa mentorstva i obuke te pružanjem poslovnih usluga temeljenih na znanju. **[Am. 28]**

(27) Programom bi se MSP-ovima trebala omogućiti djelotvorna potpora tijekom njihova životnog ciklusa ***tako što će im se pružati pomoć od pripreme projekta sve do komercijalizacije i pristupa tržištu, kao i poticanjem stvaranja mreža poduzeća***. On bi se trebao temeljiti na jedinstvenom znanju i stručnom znanju razvijenom u odnosu na MSP-ove i ~~industrijske~~ ***gospodarske i poduzetničke*** sektore te na dugogodišnjem iskustvu u radu s europskim, nacionalnim i regionalnim dionicima. Ta bi se potpora trebala temeljiti na uspješnom iskustvu Europske poduzetničke mreže kao jedinstvene kontaktne točke za poboljšanje konkurentnosti MSP-ova i razvoja njihova poslovanja na jedinstvenom tržištu i izvan njega. U okviru Mreže planira se nastaviti pružati usluge u ime drugih programa Unije, posebno za program Obzor 2020., uz upotrebu financijskih sredstava iz tih programa. ~~Program mentorstva za nove poduzetnike trebao bi i dalje biti sredstvo kojim se novim ili potencijalnim poduzetnicima omogućuje stjecanje iskustva u poslovanju povezivanjem s iskusnim poduzetnikom iz druge zemlje i time omogućuje jačanje poduzetničkih talenata. Programom bi se trebalo dodatno težiti njegovu rastu i proširiti njegov geografski opseg te tako ponuditi širi raspon mogućnosti povezivanja za poduzetnike, prema potrebi u komplementarnosti s drugim inicijativama Unije.~~ ***Također bi se trebala poduprijeti povećana razina sudjelovanja organizacija koje predstavljaju MSP-ove u razvoju inicijative za politiku jedinstvenog tržišta, kao što su javna nabava, procesi normizacije i sustavi intelektualnog vlasništva. Mrežom bi se također trebao povećati broj mjera i omogućiti pružanje usmjerenijih savjeta MPS-ovima u izradi projekata i podupiranju umrežavanja te tehnološke i organizacijske tranzicije. Njome bi se također trebala poboljšati suradnja i veze s drugim savjetodavnim centrima uspostavljenim u okviru digitalnog programa i fonda „InvestEU" u području pristupa financiranju. Aktivnosti za MSP-ove u okviru Mreže trebale bi također težiti pružanju visokokvalitetnih usluga diljem Europe, pri čemu posebnu pozornost treba posvetiti područjima aktivnosti i geografskim dijelovima Unije u kojima mreže i posrednički akteri ne postižu očekivane rezultate.*** Uspješan program mentorstva za nove poduzetnike „Erasmus za mlade poduzetnike" trebao bi i dalje biti sredstvo kojim se novim ili potencijalnim poduzetnicima omogućuje stjecanje iskustva u poslovanju i upravljanju povezivanjem s iskusnim poduzetnikom iz druge zemlje i time omogućuje jačanje poduzetničkih talenata. Program bi trebao rasti i proširiti geografski opseg te tako ponuditi širi raspon mogućnosti povezivanja za poduzetnike, prema potrebi u komplementarnosti s drugim inicijativama Unije. ***Kako bi se povećala dodana vrijednost promicanja inicijativa za poduzetništvo, treba posvetiti posebnu pozornost mikropoduzećima, kao i onima koji su imali najmanje koristi od postojećeg programa, te područjima u kojima je kultura poduzetništva i dalje na niskoj razini te se suočava s više prepreka. Potrebno je uložiti sve napore za postizanje razumne zemljopisno uravnotežene raspodjele fondova.*** **[Am. 29]**

([1]) Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

Utorak, 12. veljače 2019.

(27a) Potrebno je uložiti više napora u smanjivanje administrativnog opterećenja i povećanje pristupačnosti programa kako bi se smanjili troškovi MSP-ova i mikropoduzeća koji nastaju zbog složenog procesa prijave i uvjeta za sudjelovanje. Države članice također bi trebale uspostaviti jedinstvenu kontaktnu točku za poduzeća koja zanima upotreba fondova Unije koja će funkcionirati kao sustav „sve na jednom mjestu". Postupak evaluacije trebao bi biti jednostavan i brz kako bi se omogućilo pravodobno iskorištavanje pogodnosti koje se nude programom. **[Am. 30]**

(28) Klasteri su strateški alat za podupiranje konkurentnosti i ~~proširivanja~~ ***proširivanje*** MSP-ova jer nude povoljna poslovna okruženja***, povećavaju održivi razvoj industrije i usluga te potiču gospodarski razvoj regija stvaranjem kvalitetnih radnih mjesta***. Zajedničke klasterske inicijative trebale bi postići kritičnu masu kako bi se ubrzao rast MSP-ova. Povezivanjem specijaliziranih ekosustava, klasteri stvaraju nove poslovne mogućnosti za MSP-ove te ih se bolje integrira u europske i globalne strateške lance vrijednosti. Potpora bi se trebala pružiti za razvoj transnacionalnih partnerskih strategija i provedbu zajedničkih aktivnosti, uz potporu europske platforme za suradnju klastera. Održiva partnerstva trebala bi se poticati s nastavkom financiranja ako se ostvare uspješnost i ključne etape sudjelovanja. Izravna potpora MSP-ovima trebala bi se usmjeriti preko klasterskih organizacija za sljedeće: prihvaćanje naprednih tehnologija, nove poslovne modele~~, niskougljična i resursno učinkovita~~ rješenja, kreativnost i dizajn, unapređenje vještina, privlačenje talenata, ubrzavanje poduzetništva i internacionalizaciju. Ostali specijalizirani subjekti koji pružaju potporu MSP-ovima trebali bi biti povezani kako bi se olakšala industrijska transformacija i provedba strategija pametne specijalizacije. Programom bi se stoga trebalo pridonijeti ~~rastu~~ ***održivom gospodarskom razvoju*** i izgraditi veze s Unijinim (digitalnim) inovacijskim centrima i ulaganjima u okviru kohezijske politike i programa Obzor Europa. Mogu se razmotriti i sinergije s programom Erasmus. **[Am. 31]**

(28a) Programom se može pridonijeti povećanju i/ili poboljšanju odnosa mikropoduzeća i MSP-ova sa sveučilištima, istraživačkim centrima i drugim institucijama povezanima sa stvaranjem i širenjem znanja. Ta veza može pomoći u poboljšanju sposobnosti poduzeća da se suoče sa strateškim izazovima koji nastaju u novom međunarodnom okruženju. **[Am. 32]**

(28b) MSP-ovi su zbog svoje manje veličine suočeni s posebnim preprekama rastu te imaju znatne poteškoće u pogledu rasta i povećanja opsega svojih poslovnih aktivnosti. Unija pruža potporu za jačanje aktivnosti usmjerenih na inovacije u području istraživanja, uglavnom putem Instrumenta za MSP-ove i novog pilot-projekta Europskog vijeća za inovacije u okviru programa „Obzor 2020". Na temelju radnih metoda i iskustava Instrumenta za MSP-ove, programom jedinstvenog tržišta trebalo bi podupirati i aktivnosti proširivanja MSP-ova komplementarne s novim Europskim vijećem za inovacije, s posebnim naglaskom na revolucionarnim inovacijama u okviru programa „Obzor Europa". Mjere proširivanja MSP-ova u okviru tog programa trebale bi biti usmjerene, primjerice, na pružanje pomoći MSP-ovima u razvoju u okviru komercijalizacije i internacionalizacije te u okviru tržišnih prilika. **[Am. 33]**

(29) Kreativnost i inovacije***, tehnološka i organizacijska transformacija, poboljšana održivost u pogledu procesa proizvodnje, osobito resursna i energetska učinkovitost,*** ključni su za konkurentnost industrijskih lanaca vrijednosti Unije. Oni predstavljaju katalizatore za ~~industrijsku modernizaciju~~ ***modernizaciju poslovnog i industrijskog sektora*** i doprinose pametnom, uključivom održivom rastu. Međutim, MSP-ovi još uvijek zaostaju u njihovu prihvaćanju. Programom bi se stoga trebale podupirati ciljane mjere, mreže i partnerstva za inovacije usmjerene na kreativnost u cijelom industrijskom lancu vrijednosti. **[Am. 34]**

(29a) Imajući na umu činjenicu da je financijski instrument za MSP-ove u okviru programa „Obzor 2020." bio iznimno uspješan za poduzetnike koji su iskoristili bespovratna sredstava i iz prve i iz druge faze za unapređivanje novih poslovnih ideja i testiranje prototipa. Postupak odabira već je veoma strog, ali i dalje se

mnogo dobrih projekata ne financira zbog ograničenih financijskih sredstava. Provedba u okviru Europske agencije za mala i srednja poduzeća vrlo je učinkovita. Iako je taj program usmjeren na visokotehnološke projekte, u ovom bi se programu metodologija trebala proširiti na sve vrste rastućih MSP-ova. **[Am. 35]**

(29b) ***Aktivnosti za MSP-ove bi se također trebale usmjeriti na sektore koji obilježavaju znatan rast i socijalni potencijal te u kojima je visok postotak MSP-ova. Turizam je jedinstveni sektor gospodarstva Unije koji znatno doprinosi BDP-u Unije, a pokreću ga uglavnom MSP-ovi. Unija bi trebala nastaviti s mjerama za potporu posebnim aspektima tog sektora i ojačati ih.*** **[Am. 36]**

(30) Europske norme imaju važnu ulogu na unutarnjem tržištu. Od ključnog su interesa za konkurentnost poduzeća, a posebno MSP-ova. One su i ključni alat za potporu zakonodavstvu i politikama Unije u nizu ključnih područja kao što su energija, klimatske promjene ***i zaštita okoliša***, informacijska i komunikacijska tehnologija, održiva upotreba ***i recikliranje*** resursa, inovacije, sigurnost proizvoda, zaštita potrošača, sigurnost radnika i radni uvjeti te starenje stanovništva, a time ***daju*** i pozitivan doprinos društvu u cjelini. ***Međutim, iskustvo je pokazalo da je potrebno poboljšanje u pogledu brzine i pravodobnosti razrade normi te da su potrebni veći napori kako bi se bolje uključilo sve relevantne dionike, uključujući zastupnike potrošača.*** **[Am. 37]**

(31) Europske aktivnosti normizacije uređene su Uredbom (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) i provode se s pomoću dugogodišnjeg javno-privatnog partnerstva koje je ključno za postizanje ciljeva utvrđenih u toj uredbi te u općenitim i sektorskim politikama Unije u području normizacije.

(32) Zajednički okvir financijskog izvještavanja koji dobro funkcionira ključan je za unutarnje tržište, za djelotvorno funkcioniranje ~~tržišta kapitala~~ ***financijskih tržišta*** te realizaciju integriranog tržišta za financijske usluge u kontekstu ***bankovne unije i*** unije tržišta kapitala. **[Am. 38]**

(33) U skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI) koje je donio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, kao i povezana tumačenja Odbora za tumačenje MSFI-ja trebaju se uključiti u pravo Unije kako bi ih primjenjivala trgovačka društva s vrijednosnim papirima prijavljenima na uređenom tržištu u Uniji, samo ako MSFI-ji ispunjavaju kriterije iz te uredbe, uključujući zahtjev da računi daju „istinit i točan prikaz" kako je utvrđeno u članku 4. stavku 3. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) te da oni doprinose europskom javnom dobru. Takvi međunarodni računovodstveni standardi trebaju se razviti u okviru transparentnog i demokratski odgovornog postupka. Stoga MSFI ima veliku ulogu u funkcioniranju unutarnjeg tržišta te je u izravnom interesu Unije osigurati da se postupkom razvoja i odobravanja MSFI-ja oblikuju standardi usklađeni sa zahtjevima pravnog okvira unutarnjeg tržišta. Stoga je važno uspostaviti odgovarajuće uvjete financiranja Zaklade za MSFI-je.

(34) Uzimajući u obzir ulogu Europske savjetodavne skupine za financijsko izvještavanje (EFRAG) u ocjenjivanju usklađenosti MSFI-ja sa zahtjevom prava i politike Unije, kako je utvrđeno u Uredbi (EZ) br. 1606/2002, nužno je da Unija osigura stabilno financiranje EFRAG-a te tako doprinese njegovu financiranju. Tehnički rad EFRAG-a trebao bi se usredotočiti na tehničko savjetovanje Komisije o odobravanju MSFI-ja kao i o odgovarajućem sudjelovanju u procesu razvoja takvog MSFI-ja te bi se trebalo osigurati da se interesi Unije na odgovarajući način uzimaju u obzir u postupku utvrđivanja međunarodnih standarda. Ti bi interesi trebali uključivati pojam „opreznosti" i održavanje zahtjeva „istinitog i točnog prikaza", kako je utvrđeno u Direktivi 2013/34/EU, te europskog javnog dobra kako je utvrđeno u Uredbi (EZ) br. 1606/2002, uzimajući u obzir učinak MSFI-ja na financijsku stabilnost i gospodarstvo. Trebalo bi osnovati Europski laboratorij za korporativno izvješćivanje u okviru Europske savjetodavne skupine za

([1]) Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji, o izmjeni direktiva Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14.11.2012., str. 12.).

([2]) Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda (SL L 243, 11.9.2002., str. 1.)

([3]) Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

Utorak, 12. veljače 2019.

financijsko izvještavanje (EFRAG) u cilju promicanja inovacija i razvoja najboljih praksa u području korporativnog izvješćivanja. Na tom forumu trgovačka društva i ulagači mogu razmjenjivati najbolje prakse, posebno u području nefinancijskog izvješća i izvješćivanja o održivosti.

(35) U području zakonske revizije Nadzorna skupina, međunarodna organizacija odgovorna za nadzor reforme upravljanja Međunarodne federacije računovođa (IFAC) osnovala je 2005. Odbor za nadzor javnog interesa (PIOB). Uloga PIOB-a je nadziranje postupka koji dovodi do donošenja Međunarodnih revizijskih standarda i drugih aktivnosti u javnom interesu koje obavlja IFAC. Međunarodni revizijski standardi mogu se donijeti u svrhu njihove primjene u Uniji, posebno pod uvjetom da su izrađeni u skladu s propisanim postupcima, pod javnim nadzorom i uz zadovoljavanje uvjeta transparentnosti, u skladu s člankom 26. Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([1]). S obzirom na uvođenje Međunarodnih revizijskih standarda u Uniji i ključnu ulogu PIOB-a u osiguravanju da ispunjavaju zahtjeve utvrđene Direktivom 2006/43/EZ, važno je osigurati odgovarajuće mehanizme financiranja PIOB-a.

(36) Unija doprinosi osiguravanju visoke razine zaštite potrošača, uz osnaživanje potrošača i njihovo stavljanje u središte unutarnjeg tržišta podupirući i upotpunjujući politike država članica u težnji da se građanima, kada su u ulozi potrošača, omogući potpuno korištenje prednosti unutarnjeg tržišta i da se pritom konkretnim djelovanjima primjereno zaštiti njihova sigurnost te njihovi pravni i ekonomski interesi. Unija mora osigurati i da zakoni o sigurnosti potrošača i proizvoda budu ispravno i jednako provedeni na terenu te da poduzeća uživaju ravnopravne uvjete uz pošteno tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu. Osim toga, potrebno je osnažiti i poticati potrošače te im pomagati da donesu održive odluke ***na temelju informacija*** te na taj način ~~doprinose~~ ***doprinesu*** održivom, energetskom i resursno učinkovitom gospodarstvu te kružnom gospodarstvu. **[Am. 39]**

(37) Program bi trebao biti usmjeren na podizanje svijesti potrošača, poduzeća, civilnog društva i tijela o propisima Unije o potrošačima i sigurnosti te na osnaživanje potrošača i njihovih predstavničkih organizacija na nacionalnoj razini i na razini Unije, posebno podupiranjem ~~*Bureau Européen des Unions de Consommateurs*~~ Europske agencije za zaštitu potrošača (BEUC), ~~koji~~ ***koja*** je odavno uspostavljena i priznata nevladina organizacija koja predstavlja interese potrošača u odnosu na sve relevantne politike Unije, i Europske udruge za koordinaciju predstavništva potrošača u normizaciji (ANEC), koja zastupa interes potrošača u pogledu pitanja normizacije. Pritom bi posebnu pozornost trebalo posvetiti novim potrebama tržišta u pogledu promicanja održive potrošnje i sprečavanja ***te posebno mjera za rješavanje problema planiranog zastarijevanja proizvoda i sprječavanja pojave*** slabih točaka, kao i izazova nastalih zbog digitalizacije gospodarstva***, povezanih proizvoda, interneta stvari, umjetne inteligencije, uporabe algoritama*** ili razvoja novih obrazaca potrošnje i poslovnih modela***, osobito socijalnog poduzetništva i ekonomije suradnje***. Programom bi se trebali podupirati razvoj relevantnih informacija o tržištima, ~~izazovima~~ ***uključujući mjere za poboljšanje sljedivosti proizvoda unutar u lancu opskrbe, standarde kvalitete diljem Unije, rješavanja problema dvojne kvalitete proizvoda, izazova*** u području politika, ~~novim pitanjima~~ ***novih pitanja*** i ~~ponašanjima~~ ***ponašanja*** te ~~pregled~~ ***objavljivanje pregleda*** pokazatelja Unije za potrošače. **[Am. 40]**

(38) Programom bi se trebala podupirati nacionalna nadležna tijela, uključujući ona koja su odgovorna za praćenje sigurnosti proizvoda, ***posebno ona*** koja surađuju, ~~posebno~~ putem sustava brzog uzbunjivanja Unije za opasne proizvode. Trebalo bi se podupirati i osiguravanje provedbe Direktive 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) i Uredbe (EZ) br. 765/2008 u pogledu zaštite potrošača i sigurnosti proizvoda, te ~~mreža~~ ***mreže*** za suradnju u zaštiti

([1]) Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 87).

([2]) Direktiva 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. prosinca 2001. o općoj sigurnosti proizvoda (SL L 11, 15.1.2002., str. 4.).

potrošača i ~~međunarodna suradnja~~ ***međunarodne suradnje*** između relevantnih tijela u trećim zemljama i u Uniji. Programom bi se trebalo težiti i osiguravanju pristupa kvalitetnom izvansudskom rješavanju sporova i internetskom rješavanju sporova te informacijama o ~~mogućnostima~~ ***sudjelovanju u postupcima*** pravne zaštite ~~za sve potrošače i trgovce~~ ***uz najniže troškove***. **[Am. 41]**

(39) ~~Europska~~ ***Programom bi se trebala podupirati i Europska*** mreža centara za zaštitu potrošača ***kojom*** pomaže potrošačima u ostvarivanju koristi od svojih prava potrošača u Uniji pri kupnji robe i usluga na unutarnjem tržištu i u EGP-u, na internetu ili tijekom putovanja. Ta mreža s 30 centara, koju zajednički financiraju programi Unije za potrošače, već više od 10 godina pokazuje svoju dodanu vrijednost za jačanje povjerenja potrošača i trgovaca na unutarnjem tržištu. Obrađuje više od 100 000 zahtjeva korisnika godišnje i dopire do milijuna građana putem svojih tiskovnih i internetskih informacijskih aktivnosti. Jedna je od najcjenjenijih mreža za pomoć građanima Unije i većina njezinih centara uključuje kontaktne točke za pravo unutarnjeg tržišta, npr. Direktivu 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([1]), te se njezinom evaluacijom ističe važnost nastavka rada. ***Europska mreža centara za zaštitu potrošača može biti važan izvor informacija o izazovima i problemima s kojima se potrošači susreću na lokalnoj razini koje su relevantne za oblikovanje politika Unije i za zaštitu interesa potrošača. Stoga bi se Programom trebali omogućiti izgradnja i poboljšanje sinergije između zastupnika potrošača na lokalnoj razini i razini EU-a kako bi se jačalo zagovaranje prava potrošača.*** Mreža namjerava razviti i dogovore o uzajamnosti sa sličnim tijelima u trećim zemljama. **[Am. 42]**

(40) Provjerom prikladnosti potrošačkog i tržišnog prava Unije koju je Komisija provela u svibnju 2017. ukazano je na potrebu za boljim osiguravanjem provedbe pravila i olakšavanjem pravnih lijekova u slučaju da potrošači trpe štetu zbog kršenja prava o zaštiti potrošača. Kao rezultat toga Komisija je u travnju 2018. donijela „Nove pogodnosti za potrošače" kako bi osigurala, među ostalim, jednako postupanje prema potrošačima na cijelom unutarnjem tržištu u odnosu na ~~dvojne standarde~~ ***prekogranične slučajeve, kao što su prodaja nesukladnih proizvoda u sektoru motornih vozila, dvojni standardi*** kvalitete ***proizvoda ili problemi putnika koji čekaju zbog otkazivanja velikog broja letova***, veće kapacitete za izvršavanje zakonodavstva u državama članicama, poboljšanu sigurnost proizvoda, veću međunarodnu suradnju i nove mogućnosti za pravnu zaštitu posebno putem zajedničkih tužbi kvalificiranih subjekata. Cilj Programa trebao bi biti podupiranje politike zaštite potrošača s pomoću jačanja svijesti i izgradnje znanja, izgradnje kapaciteta i razmjene najboljih praksa organizacija potrošača i tijela za zaštitu potrošača, umrežavanja i razvoja prikupljanja informacija o tržištu, jačanja baze dokaza o funkcioniranju unutarnjeg tržišta za potrošače, jačanja informacijskih sustava i komunikacijskih alata, među ostalim. **[Am. 43]**

(41) Na građane posebno utječe funkcioniranje ***financijskih*** tržišta ~~financijskih usluga~~ ***te ih stoga treba dodatno informirati o bitnim pravima, rizicima i koristima***. Ta su tržišta ključna sastavnica unutarnjeg tržišta i zahtijevaju čvrst okvir za regulaciju i nadzor koji ~~osigurava~~ ne samo ***što osigurava*** financijsku stabilnost i održivo gospodarstvo, nego pruža i visoku razinu zaštite potrošača i drugih krajnjih korisnika financijskih usluga, uključujući male ~~ulagatelje~~ ***ulagače***, štediše, ugovaratelje osiguranja, članove i korisnike mirovinskih fondova, pojedinačne dioničare, zajmoprimce i MSP-ove. ~~Važno je povećati njihov kapacitet~~ ***Program bi trebao doprinijeti povećanju njihovih kapaciteta*** za sudjelovanje u donošenju politika ~~u financijskom sektoru~~***, među ostalim, proizvodnjom i diseminacijom jasnih i cjelovitih informacija prilagođenih korisnicima o proizvodima koji se stavljaju na financijska tržišta***. **[Am. 44]**

([1]) Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006., str. 36.).

Utorak, 12. veljače 2019.

(42) Programom bi se stoga trebale nastaviti podupirati posebne aktivnosti obuhvaćene programom za izgradnju kapaciteta za razdoblje 2017.–2020. kojim se jača sudjelovanje potrošača i drugih krajnjih korisnika financijskih usluga u oblikovanju politika Unije, kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2017/826 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]), kojom je nastavljen pilot-projekt te pripremno djelovanje za razdoblje 2012.–2017. To je potrebno kako bi tvorci politika čuli mišljenja dionika koji nisu stručnjaci u financijskom sektoru te kako bi se osiguralo bolje zastupanje interesa potrošača i drugih krajnjih korisnika financijskih usluga. ~~Trebalo bi rezultirati boljim politikama financijskih usluga, posebno zahvaljujući boljem javnom razumijevanju pitanja o kojima je riječ u Financijskoj uredbi i boljoj financijskoj pismenosti~~. ***Trebala bi se stalno razvijati metodologiju i dobra praksa programa u pogledu povećanja angažmana potrošača i krajnjih korisnika financijskih usluga kako bi se utvrdila pitanja važna za donošenje politika Unije i osiguranje interesa potrošača u području financijskih usluga.*** Time bi se trebale poboljšati politike financijskih usluga, posebno zahvaljujući boljem javnom razumijevanju pitanja o kojima je riječ u Financijskoj uredbi i boljoj financijskoj pismenosti. ***Javna sredstva u okviru ovog Programa trebalo bi usmjeriti na ono što je ključno za krajnje korisnike i izbjegavati bilo kakav oblik izravne ili neizravne financijske potpore komercijalnim aktivnostima koje predlažu privatni financijski operatori.*** **[Am. 45]**

(43) U okviru pilot-projekta, između 2012. i 2013., kao i pripremnog djelovanja, između 2014. i 2016., Komisija je dodijelila bespovratna sredstva dvjema organizacijama nakon godišnjeg otvorenog poziva na podnošenje prijedloga. Te su dvije organizacije Finance Watch, osnovana 2011. uz dodjelu bespovratnih sredstava Unije u skladu s belgijskim pravom kao međunarodno neprofitno udruženje, i Better Finance, koja je rezultat uzastopnih reorganizacija i izmjena naziva postojećih europskih udruženja ulagatelja i dioničara od 2009. Programom izgradnje kapaciteta uspostavljenim u skladu s Uredbom (EU) 2017/826 te su dvije organizacije utvrđene kao jedini korisnici. Stoga je potrebno nastaviti sa sufinanciranjem tih organizacija u okviru Programa. Međutim, to bi financiranje trebalo podlijegati preispitivanju. ***U tom bi pogledu trebalo podsjetiti na to da bi, ako se Program izgradnje kapaciteta i odgovarajuće financiranje produlje i nakon 2020. i ako se pojave drugi potencijalni korisnici, poziv na podnošenje prijedloga trebao biti otvoren za sve druge organizacije koje ispunjavaju kriterije i doprinose ciljevima Programa u skladu s Uredbom (EU) 2017/826.*** **[Am. 46]**

(44) Visoka razina zdravstvene zaštite u cijelom lancu opskrbe hranom ***i hranom za životinje*** nužna je ***za zaštitu potrošača te*** kako bi se omogućilo učinkovito ***i neometano*** funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Siguran i održiv lanac opskrbe ~~hranom~~ ***poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima*** preduvjet je za društvo i unutarnje tržište. ~~Prekogranične zdravstvene krize i panične reakcije na incidente povezane sa sigurnošću hrane narušavaju funkcioniranje unutarnjeg tržišta ograničavanjem kretanja osoba i robe te otežavanjem proizvodnje.~~ ***Sprječavanje prekograničnih zdravstvenih kriza i paničnih reakcija na incidente povezane sa sigurnošću hranu izuzetno je važno. Kako bi se spriječile prekogranične zdravstvene krize i panične reakcije na incidente povezane sa sigurnošću hrane, programom bi se trebali podupirati konkretni koraci, poput uvođenja hitnih mjera u slučaju kriznih situacija i nepredviđenih događaja koji utječu na zdravlje životinja i bilja, uz stvaranje mehanizma za izravni pristup kriznim pričuvama Unije u svrhu hitrog, djelotvornog i uspješnog rješavanja takvih izvanrednih stanja.*** **[Am. 47]**

(45) Opći je cilj prava Unije u području prehrambenog lanca ~~pridonijeti~~ zajamčiti visoku razinu zdravlja ljudi, životinja i bilja u cijelom prehrambenom lancu, pridonijeti poboljšanju dobrobiti životinja, doprinijeti visokoj razini zaštite i informiranja potrošača te visokoj razini zaštite okoliša, uključujući očuvanje biološke raznolikosti, uz istodobno poboljšanje održivosti europske proizvodnje hrane i hrane za životinje, ***smanjenje rasipanja hrane*** povećanje standarda kvalitete u cijeloj Uniji, povećanje konkurentnosti Unijine industrije hrane i hrane za životinje te davanje prednosti stvaranju radnih mjesta. **[Am. 48]**

([1]) Uredba (EU) 2017/826 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o uspostavi programa Unije za potporu određenih aktivnosti kojima se jača sudjelovanje potrošača i drugih krajnjih korisnika financijskih usluga u oblikovanju politika Unije u području financijskih usluga za razdoblje 2017.–2020. (SL L 129, 19.5.2017., str. 17.).

(46) S obzirom na posebnu prirodu djelovanja koja se odnose na visoku razinu zdravlja ljudi, životinja i bilja u prehrambenom lancu, u ovoj je Uredbi potrebno predvidjeti posebne kriterije prihvatljivosti za dodjelu bespovratnih sredstava i upotrebu javne nabave. Posebno, odstupajući od Uredbe (EU, Euratom) ***2018/1046*** Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) („Financijska uredba"), kao iznimka u odnosu na načelo zabrane retroaktivnosti, troškovi hitnih mjera, zbog njihove hitne i nepredvidive prirode, trebali bi biti prihvatljivi i uključivati i troškove nastale kao rezultat sumnje na pojavu bolesti ili štetnog organizma, pod uvjetom da je ta pojava potvrđena i da je Komisija o njoj obaviještena. Komisija bi trebala preuzeti odgovarajuće proračunske obveze i plaćanje prihvatljivih rashoda nakon potpisivanja pravnih obveza i procjene zahtjeva za plaćanje država članica. Troškovi bi trebali biti prihvatljivi i za mjere zaštite koje su poduzete u slučaju izravne prijetnje stanju zdravlja u Uniji kao posljedica pojave ili razvoja, na području treće zemlje, države članice ili prekomorskih zemalja i područja, određenih bolesti životinja i zoonoza, kao i u odnosu na mjere zaštite ili druge relevantne aktivnosti poduzete kao potpora zdravstvenom stanju bilja u Uniji. **[Am. 49]**

(47) ***U pogledu lanca opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima koji se sve više globalizira,*** službene kontrole koje provode države članice ključan su instrument za provjeru i praćenje toga provode li se, poštuju i izvršavaju odgovarajući zahtjevi Unije***, posebno u pogledu uvezenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda***. Djelotvornost i učinkovitost sustava službene kontrole ključne su za održavanje visoke razine sigurnosti za ljude, životinje i bilje u cijelom prehrambenom lancu***, kao i povjerenja potrošača,*** uz istodobno osiguravanje visoke razine zaštite okoliša i dobrobiti životinja. Potrebno je omogućiti financijsku potporu Unije za takve mjere kontrole. Osobito bi trebalo omogućiti financijski doprinos za referentne laboratorije Unije kako bi mogli snositi troškove koji proizlaze iz provedbe programa rada koje je odobrila Komisija. Povrh toga, s obzirom na to da i djelotvornost službenih kontrola ovisi o tome je li nadzornim tijelima dostupno dobro osposobljeno osoblje s odgovarajućim poznavanjem prava Unije, Unija bi trebala doprinijeti njihovu osposobljavanju i relevantnim programima razmjene u organizaciji nadležnih tijela. **[Am. 50]**

(48) Visokokvalitetna europska statistika koja se razvija, proizvodi i diseminira u okviru europskog statističkog programa ključna je za odlučivanje na temelju dokaza. Trebala bi biti pravodobno dostupna i doprinijeti provedbi politika Unije u skladu s UFEU-om, posebno uzimajući u obzir jačanje i integraciju gospodarskog upravljanja, socijalnu, ekonomsku i teritorijalnu koheziju, održivi razvoj, poljoprivrednu politiku, socijalnu dimenziju Europe i globalizaciju.

(49) Europska statistika neophodna je za donošenje odluka Unije i za mjerenje uspješnosti i učinka inicijativa Unije. Stoga bi trebalo osigurati daljnje pružanje i razvoj europske statistike s pristupom na razini Unije i s perspektivom izvan okvira unutarnjeg tržišta kako bi se obuhvatile sve aktivnosti i područja politike Unije, uključujući osnaživanje poduzeća i građana za donošenje utemeljenih odluka.

(50) S obzirom na njegov horizontalni karakter, europski statistički program podliježe posebnim zahtjevima, a posebno onima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), osobito u pogledu poštovanja statističkih načela, funkcioniranja Europskog statističkog sustava i njegova upravljanja, uključujući ulogu i zadaće dodijeljene Odboru za Europski statistički sustav i Komisiji, te u pogledu uspostave i provedbe programiranja statističkih aktivnosti.

([1]) ***Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012(SL L 193, 30.7.2018., str. 1.) .***

([2]) Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

Utorak, 12. veljače 2019.

(51) Program je dostavljen Odboru za Europski statistički sustav na prethodno ispitivanje u skladu s Uredbom (EZ) br. 223/2009 ***te bi trebao biti proveden uz jamčenje učinkovitog parlamentarnog nadzora***. **[Am. 51]**

(52) Unija i države članice obvezale su se ~~na provedbu~~ ***da će prednjačiti u provedbi*** UN-ova Programa održivog razvoja do 2030. Doprinošenjem ostvarenju Programa održivog razvoja do 2030. Unija i njezine države članice poticat će snažniju, održiviju, uključiviju, sigurniju i prosperitetniju Europu. Program bi trebao doprinijeti provedbi Programa do 2030., uključujući uravnoteženjem gospodarske, socijalne i okolišne dimenzije održivog razvoja***, osiguravajući u tu svrhu jasnu i vidljivu obvezu u okviru Uredbe o VFO-u i uključivanje ciljeva održivog razvoja, na temelju rezolucija Europskog parlamenta od 14. ožujka i 30. svibnja 2018. o VFO-u za razdoblje 2021. – 2027.*** **[Am. 52]**.

(53) Uzimajući u obzir važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s obvezama koje je Unija preuzela u pogledu provedbe Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, ovim bi se Programom trebalo pridonijeti općim klimatskim aktivnostima i ostvarenju općeg cilja od 25 % proračunskih rashoda Unije za potporu klimatskim ciljevima. Relevantna djelovanja bit će utvrđena tijekom pripreme i provedbe Programa, te će se ponovno ocijeniti u okviru relevantnih evaluacija i postupaka preispitivanja.

(54) Ovom se Uredbom utvrđuje financijska omotnica Programa koja predstavlja primarni referentni iznos, u smislu [*reference to be updated as appropriate according to the new inter-institutional agreement:* point 17 of the Interinstitutional Agreement of 2 December 2013 between the European Parliament, the Council and the Commission on budgetary discipline, on cooperation in budgetary matters and on sound financial management [1]], za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.

(55) Sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru predviđa se suradnja u područjima koja podliježu Programu između Unije i njezinih država članica, s jedne strane, te zemalja Europskog udruženja za slobodnu trgovinu koje sudjeluju u Europskom gospodarskom prostoru, s druge strane. Sudjelovanje u Programu trebalo bi omogućiti i drugim zemljama, uključujući susjedne zemlje Unije i zemlje koje su podnijele zahtjev za članstvo u Uniji, zemlje kandidatkinje ili zemlje pristupnice Uniji. Uz to, u području europske statistike Program bi trebao biti otvoren Švicarskoj u skladu sa Sporazumom između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o suradnji u području statistike [2].

(56) Treće zemlje koje su članice Europskoga gospodarskog prostora (EGP) mogu sudjelovati u programima Unije u okviru suradnje uspostavljene Sporazumom o EGP-u, kojim se predviđa provedba programa odlukom na temelju tog sporazuma. Treće zemlje mogu sudjelovati i na temelju drugih pravnih instrumenata. U ovu bi Uredbu trebalo bi uvesti posebnu odredbu kako bi se dala potrebna prava pristupa odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) i Europskom revizorskom sudu da na sveobuhvatan način izvršavaju svoje nadležnosti.

(57) Financijska uredba primjenjuje se na ovaj Program. Njome se utvrđuju pravila o izvršenju proračuna Unije, uključujući pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama i javnoj nabavi.

(58) Djelovanja koje se provode u okviru prethodnih programa i proračunskih linija pokazala su se primjerenima te bi ih trebalo zadržati. Novim djelovanjima uvedenima u okviru Programa posebno se nastoji ojačati dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Kako bi se osiguralo više jednostavnosti i fleksibilnosti u izvršenju Programa i time bolje ostvarilo ciljeve, djelovanja bi trebala definirana kao općenite, generičke kategorije. U Program bi trebalo uključiti i popise okvirnih aktivnosti koje se odnose na posebne ciljeve u području konkurentnosti***, zaštite potrošača, nadzora tržišta*** ili posebnih aktivnosti koje proizlaze iz regulatornih zahtjeva, primjerice u području normizacije, donošenja propisa o prehrambenom lancu i europske statistike. **[Am. 53]**

---

[1] SL C 373, 20.12.2013., str. 1.
[2] SL L 90, 28.3.2006., str. 2.

(59) Potrebno je navesti određene kategorije subjekata koji ispunjavaju uvjete za financiranje te one subjekte koji bi trebali biti prihvatljivi za financiranje bez poziva na podnošenje prijedloga.

(60) S obzirom na sve veću međusobnu povezanost svjetskog gospodarstva, ***među ostalim digitalnog gospodarstva,*** Program bi i dalje trebao osiguravati mogućnost uključivanja vanjskih stručnjaka, poput službenika iz trećih zemalja, predstavnika međunarodnih organizacija ili gospodarskih subjekata u određene aktivnosti. **[Am. 54]**

(61) Potrebno je navesti posebne kriterije koji se odnose na pravila o sufinanciranju i prihvatljive troškove.

(62) U skladu s obvezom Komisije, navedenom u Komunikaciji od 19. listopada 2010. pod naslovom „Preispitivanje proračuna EU-a” ([1]), u pogledu dosljednosti i pojednostavnjenja programa financiranja, sredstva bi se trebala dijeliti s drugim instrumentima financiranja Unije ako predviđena djelovanja u okviru Programa slijede ciljeve koji su zajednički za različite instrumente financiranja isključujući, međutim, dvostruko financiranje.

(63) Ovaj bi program trebao doprinijeti ukupnoj potpori kojom su obuhvaćene posebne potrebe najudaljenijih regija i njihova integracija u unutarnje tržište, kako je nedavno ponovno potvrđeno u Komunikaciji Komisije „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a” ([2]).

(64) ~~Programom bi se trebale promicati sinergije uz izbjegavanje udvostručavanja s povezanim programima i djelovanjima Unije~~. Djelovanja u okviru ovog Programa trebala bi biti komplementarna s onima iz programa Carina i Fiscalis koji su uspostavljeni Uredbom (EU) […] Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) i Uredbom (EU) […] Europskog parlamenta i Vijeća ([4]), kojima je također cilj poduprijeti i poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta. **[Am. 55]**

(65) Programom bi se trebale promicati sinergije ~~komplementarnosti~~***, komplementarnosti*** i ***dodatnost*** u pogledu MSP-ova i potpore poduzetništvu u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj uspostavljenog Uredbom (EU) […] Europskog parlamenta i Vijeća ([5]). Osim toga, sastavnica politika koja se odnosi na MSP-ove fonda ~~InvestEU~~ ***„InvestEU”*** uspostavljenog Uredbom (EU) […] Europskog parlamenta i Vijeća ([6]) osigurat će potporu pri zaduživanju i potporu vlasničkim ulaganjima kako bi se MSP-ovima ***i mikropoduzećima*** olakšao pristup sredstvima i njihova dostupnost. Programom bi se trebale tražiti i sinergije sa svemirskim programom koji je uspostavljen Uredbom (EU) […] Europskog parlamenta i Vijeća ([7]) u odnosu na poticanje MSP-ova da ostvaruju koristi od revolucionarnih inovacija i drugih rješenja razvijenih u okviru tih programa. **[Am. 56]**

(66) Ovim bi se Programom trebale promicati sinergije s programom Obzor Europa, uspostavljenim Uredbom (EU) br. […] Europskog parlamenta i Vijeća ([8]), kojim se nastoje promicati istraživanja i inovacije. To bi se posebno trebalo odnositi na komplementarnost s djelovanjima budućeg Europskog vijeća za inovacije za inovativna poduzeća, kao i s potporom uslugama za MSP-ove.

([1]) COM(2010)0700.
([2]) COM(2017)0623.
([3]) COM(2018)0442.
([4]) COM(2018)0443.
([5]) COM(2018)0372.
([6]) COM(2018)0439.
([7]) COM(2018)0447.
([8]) COM(2018)0435.

Utorak, 12. veljače 2019.

(67) ~~Program~~ ***Programom*** bi ~~trebao~~ ***se trebalo*** promicati sinergije i komplementarnosti s programom ~~Digitalna Europa~~ ***„Digitalna Europa”*** uspostavljenim Uredbom (EU) […] Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) čiji je cilj promicanje digitalizacije gospodarstva i javnog sektora Unije ***te povećanje kibersigurnosti***. **[Am. 57]**

(68) Osim toga, Programom bi se trebalo težiti i sinergijama s Fondom za pravosuđe, prava i vrijednosti, uspostavljenim Uredbom (EU) […] Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), kojim se nastoji poduprijeti daljnji razvoj europskog područja pravde za djelotvornost nacionalnih pravosudnih sustava, ključnog sredstva za pravedno i troškovno učinkovito europsko gospodarstvo.

(69) Ovim bi se Programom trebale promicati sinergije s programom Erasmus uspostavljenim Uredbom (EU) […] Europskog parlamenta i Vijeća ([3]), Fondom solidarnosti Europske unije uspostavljenim Uredbom (EU) […] Europskog parlamenta i Vijeća ([4]) i Europskim socijalnim fondom plus, koji je uspostavljen Uredbom (EU) […] Europskog parlamenta i Vijeća ([5]), u području mobilnosti radne snage i mladih, što je ključno za dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

(70) Konačno, djelovanja u pogledu prehrambenog lanca kao što su veterinarske i fitosanitarne mjere u slučaju kriznih situacija povezanih sa zdravljem životinja i biljaka mogla bi se dopuniti intervencijama koje se temelje na tržištu iz Unijina programiranja zajedničke poljoprivredne politike utvrđenog Uredbom (EU) […] Europskog parlamenta i Vijeća ([6]).

(71) Djelovanja u okviru Programa trebala bi ~~se prema potrebi upotrebljavati za uklanjanje tržišnih nedostataka~~ ***imati jasnu europsku dodanu vrijednost te bi njima trebalo uklanjati tržišne nedostatke*** ili ~~pronalaženje~~ ***pronalaziti*** rješenja za neoptimalna ulaganja, razmjerno i izbjegavajući udvostručavanje ili istiskivanje privatnih ulaganja ~~te bi trebala imati jasnu europsku dodanu vrijednost~~. **[Am. 58]**

~~(72) Provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji u vezi s donošenjem programa rada kojima se provode djelovanja koja doprinose visokoj razini zdravlja ljudi, životinja i bilja u cijelom prehrambenom lancu. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ([7]).~~ **[Am. 59]**

(73) Vrste financiranja i metode provedbe u okviru ove Uredbe trebalo bi odabrati na temelju njihova kapaciteta da se s pomoću njih ostvare posebni ciljevi djelovanja i rezultati, posebno uzimajući u obzir ***dodanu vrijednost Unije,*** troškove kontrola, administrativno opterećenje i očekivani rizik neusklađenosti. To bi trebalo uključivati razmatranje upotrebe jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i jediničnih troškova te financiranja koje nije povezano s troškovima, kako je navedeno u članku 125. stavku 1. Financijske uredbe. **[Am. 60]**

(74) Kako bi se osiguralo redovito praćenje i izvješćivanje ***o ostvarenom napretku i učinkovitosti i djelotvornosti Programa***, od samog bi početka trebalo uspostaviti ispravan okvir za praćenje djelovanja i rezultata Programa. Takvo bi se praćenje i izvješćivanje trebalo bi se temeljiti na pokazateljima kojima se mjere učinci djelovanja u okviru Programa u odnosu na unaprijed utvrđene osnovne vrijednosti. **[Am. 61]**

([1]) COM(2018)0434.
([2]) COM(2018)0375.
([3]) COM(2018)0367.
([4]) COM(2018)0322, članak 10.
([5]) COM(2018)0382.
([6]) COM(2018)0393.
~~([7]) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).~~

(75) U skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva ([1]) postoji potreba za evaluacijom ovog Programa na temelju informacija prikupljenih posebnim zahtjevima za praćenje, izbjegavajući pritom prekomjerne propise i administrativna opterećenja, osobito za države članice. Ti bi zahtjevi, prema potrebi, trebali uključivati mjerljive pokazatelje kao temelj za evaluaciju učinaka Programa na terenu. ***Komisija bi trebala pripremiti privremeno izvješće o evaluaciji postignutih ciljeva za mjere podržane u okviru Programa, o rezultatima i učincima, o učinkovitosti uporabe resursa i dodanoj vrijednosti Unije, kao i o završnom izvješću o evaluaciji dugoročnog utjecaja, rezultatima i održivosti mjera i sinergijama s drugim programima.*** **[Am. 62]**

(75a) ***Radi dopune određenih elemenata ove Uredbe koji nisu ključni, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast donošenja akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s donošenjem programa rada.*** **[Am. 63]**

(76) ~~Popis~~ ***Otvoreni popis*** bolesti životinja i zoonoza koje ispunjavaju uvjete za financiranje u okviru hitnih mjera te za financiranje u okviru programa iskorjenjivanja, kontrole i nadzora trebalo bi utvrditi na temelju bolesti životinja iz dijela I. poglavlja 2. Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), Uredbe (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) i Uredbe (EZ) br. 999/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]). **[Am. 64]**

(77) Kako bi se u obzir uzele situacije izazvane bolestima životinja koje imaju znatan utjecaj na uzgoj stoke ili trgovinu stokom, razvoj zoonoza koje predstavljaju prijetnju ljudima ili novi trendovi u području znanosti ili epidemiologije, kao i bolesti životinja, koje bi mogle predstavljati novu prijetnju za Uniju, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom popisa bolesti životinja i zoonoza. Kako bi se osigurala djelotvorna ocjena napretka Programa u postizanju njegovih ciljeva, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s preispitivanjem ili dopunjavanjem pokazatelja za mjerenje ostvarenja posebnih ciljeva ako se to smatra potrebnim i za dopunu ove Uredbe odredbama o uspostavi okvira za praćenje i evaluaciju. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ***Trebalo bi se savjetovati i s dionicima i udrugama potrošača.*** Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata. **[Am. 65]**

(78) U skladu s [*reference to be updated as appropriate according to a new decision on OCTs:* člankom 94. Odluke Vijeća 2013/755/EU ([5])] osobe i subjekti s boravištem odnosno poslovnim nastanom u prekomorskim zemljama i područjima (PZP) ispunjavaju uvjete za financiranje, podložno pravilima i ciljevima Programa i mogućem režimu koji se primjenjuje na državu članicu s kojom su relevantna prekomorska zemlja ili relevantno prekomorsko područje povezani.

([1]) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

([2]) Uredba (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja („Zakon o zdravlju životinja") (SL L 84, 31.3.2016., str. 1.).

([3]) Uredba (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o kontroli salmonele i drugih određenih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom (SL L 325, 12.12.2003., str. 1.).

([4]) Uredba (EZ) br. 999/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o utvrđivanju pravila za sprečavanje, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija (SL L 147, 31.5.2001., str. 1.).

([5]) Odluka Vijeća 2013/755/EU od 25. studenoga 2013. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji („Odluka o prekomorskom pridruživanju") (SL L 344, 19.12.2013., str. 1.).

Utorak, 12. veljače 2019.

(79) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]), Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2988/95 ([2]), Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 ([3]) i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939 ([4]), financijski interesi Unije trebaju se štititi razmjernim mjerama, među ostalim i sprečavanjem, otkrivanjem, ispravljanjem i istragom nepravilnosti i prijevara, povratom izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanjem administrativnih sankcija. Konkretno, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 i Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi se ustanovilo je li došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) može provoditi istrage i kazneni progon za prijevare i druge nezakonite aktivnosti kojima se šteti financijskim interesima Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]). U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije moraju u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu (ERS) nužna prava i pristup te se pobrinuti da sve treće strane koje su uključene u izvršavanje sredstava Unije osiguraju jednakovrijedna prava.

(80) Horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. UFEU-a ~~primjenjuju se na ovu Uredbu. Ta su pravila utvrđena u Financijskoj uredbi i njima~~ ***i osobito Financijska uredba kojom*** se ~~prije svega~~ određuje postupak za utvrđivanje i izvršenje proračuna putem bespovratnih sredstava, javne nabave, nagrada, neizravne provedbe te predviđaju provjere odgovornosti financijskih aktera ***trebale bi se primijeniti na mjere u okviru ovog Programa, uz specifična odstupanja navedena u ovoj Uredbi***. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a odnose se i na zaštitu proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama jer je poštovanje vladavine prava ključan preduvjet za dobro financijsko upravljanje i učinkovito financiranje Unije. **[Am. 66]**

(81) Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]) uređuje se obrada osobnih podataka koja se provodi u državama članicama u kontekstu ove Uredbe i pod nadzorom nadležnih tijela država članica. Uredbom (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ([7]) uređuje se obrada osobnih podataka koju provodi Komisija u okviru ove Uredbe i pod nadzorom Europskog nadzornika za zaštitu podataka. Svaka razmjena ili prijenos informacija od strane nadležnih tijela mora biti u skladu s pravilima o prijenosu osobnih podataka kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2016/679 ***i Uredbi XXX [Uredba o privatnosti i elektroničkim komunikacijama]***, a svaka razmjena ili prijenos informacija od strane Komisije mora biti u skladu s pravilima o prijenosu osobnih podataka kako je utvrđeno u Uredbi (EZ) br. 45/2001. **[Am. 67]**

([1]) Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

([2]) Uredba Vijeća (EZ, Euroatom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

([3]) Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

([4]) Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO") (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

([5]) Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

([6]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

([7]) Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

(82) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe zbog prekogranične naravi uključenih pitanja ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog većeg potencijala djelovanja Unije oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(83) Program bi trebao osigurati i veću vidljivost i usklađenost unutarnjeg tržišta Unije, konkurentnost ***i održivost*** poduzeća, ~~uključujući MSP-ove~~ ***osobito mikropoduzeća i MSP-ova***, i djelovanja povezana s europskom statistikom prema europskim građanima, poduzećima i upravama. **[Am. 68]**

(84) Uredbu (EU) br. 99/2013 , Uredbu (EU) br. 1287/2013, Uredbu (EU) br. 254/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]), Uredbu (EU) br. 258/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), Uredbu (EU) br. 652/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]), Uredbu (EU) 2017/826 trebalo bi staviti izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.

(85) Primjereno je osigurati neometan prijelaz između programa u područjima konkurentnosti ***i održivosti*** poduzeća ***osobito mikropoduzeća*** i MSP-ova, zaštite potrošača, potrošača i krajnjih korisnika u području financijskih usluga, donošenja politika u području financijskih usluga, prehrambenog lanca i europske statistike, uspostavljenih Uredbom (EU) br. 1287/2013, Uredbom (EU) br. 254/2014, Uredbom (EU) 2017/826, Uredbom (EU) br. 258/2014, Uredbom (EU) br. 652/2014, Uredbom (EU) br. 99/2013 i ovog Programa, posebno u vezi s nastavkom višegodišnjih mjera i evaluacijom dosadašnjih programa, **[Am. 69]**

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom uspostavlja program za ~~poboljšanje funkcioniranja~~ ***jedinstveno tržište radi jačanja*** unutarnjeg tržišta i ***poboljšanje njegova funkcioniranja u područjima*** konkurentnosti poduzeća, ~~uključujući~~ ***osobito*** mikropoduzeća te ~~mala~~ ***malih*** i ~~srednja~~ ***srednjih*** poduzeća***, normizacije, zaštite potrošača, nadzora tržišta, lanca opskrbe hranom***, te okvir za financiranje razvoja, proizvodnje i diseminacije europske statistike u smislu članka 13. Uredbe (EZ) br. 223/2009 („Program"). **[Am. 70]**

Njome se određuju ciljevi Programa, proračun za razdoblje 2021.–2027., oblici financiranja koje osigurava Unija i pravila za osiguravanje tog financiranja.

([1]) Uredba (EU) br. 254/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o višegodišnjem programu za potrošače za razdoblje 2014.–2020. i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1926/2006/EZ (SL L 84, 20.3.2014., str. 42.).

([2]) Uredba (EU) br. 258/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o uspostavi programa Unije za podupiranje posebnih aktivnosti u području financijskog izvještavanja i revizije za razdoblje 2014.–2020. i stavljanju izvan snage Odluke br. 716/2009/EZ (SL L 105, 8.4.2014., str. 1.)

([3]) Uredba (EU) br. 652/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o utvrđivanju odredaba za upravljanje rashodima koji se odnose na prehrambeni lanac, zdravlje i dobrobit životinja te na biljno zdravstvo i biljni reprodukcijski materijal, o izmjeni direktiva Vijeća 98/56/EZ, 2000/29/EZ i 2008/90/EZ, uredbi (EZ) br. 178/2002, (EZ) br. 882/2004 i (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća, Direktive 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 66/399/EEZ, 76/894/EEZ i 2009/470/EZ (SL L 189, 27.6.2014., str. 1.).

Utorak, 12. veljače 2019.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

(1) „operacije mješovitog financiranja" znači djelovanja financirana iz proračuna Unije, među ostalim u okviru mehanizama za mješovito financiranje u skladu s člankom 2. stavkom 6. Financijske uredbe, u kojima se kombiniraju bespovratni oblici potpore i/ili financijski instrumenti iz proračuna Unije i povratni oblici potpore iz razvojnih ili drugih javnih financijskih institucija te komercijalnih financijskih institucija i ulagatelja;

(2) „europska statistika" znači statistika koja je razvijena, proizvedena i diseminirana ***na razini Unije i u državama članicama*** u skladu s ***člankom 3. UEU-a i*** Uredbom (EZ) br. 223/2009; **[Am. 71]**

(3) „pravni subjekt" znači bilo koja fizička osoba ili pravna osoba osnovana i priznata kao takva u skladu s nacionalnim pravom, pravom Unije ili međunarodnim pravom, koja ima pravnu osobnost i koja može, djelujući u svoje ime, izvršavati prava i preuzimati obveze, ili subjekt bez pravne osobnosti u skladu s člankom 197. stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EU, Euratom) ***2018/1046*** („Financijska uredba"); **[Am. 72]**

(4) „mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća" znači mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća kako su definirana u Preporuci 2003/361/EZ u verziji od 6. svibnja 2003.;

(4a) „Poduzeće socijalne ekonomije" znači poduzeće čiji je glavni cilj ostvariti socijalni učinak, a ne ostvariti dobit za svoje vlasnike ili dioničare, koje posluje pružanjem robe i usluga na tržištu te kojim se upravlja na otvoren i odgovoran način koji uključuje zaposlenike, potrošače i dionike. **[Am. 73]**

(4b) „Lokalno javno poduzeće" znači malo poduzeće za lokalne javne usluge koje zadovoljava kriterije za mala i srednja poduzeća i ispunjava važne zadatke za lokalne zajednice. **[Am. 74]**

(4c) „Mreže poduzeća" znači okupljanje poduzetnika radi provedbe zajedničkog projekta u kojem dva ili više MSP-a zajednički obavljaju jednu gospodarsku djelatnost ili više njih kako bi povećali svoju konkurentnost na tržištu. **[Am. 75]**

(5) „treća zemlja" znači zemlja koja nije članica Unije.

Članak 3.

Ciljevi Programa

1. Opći su ciljevi Programa sljedeći:

(a) poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta, a posebno radi zaštite i osnaživanja građana, potrošača i poduzeća, posebno mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (MSP), osiguravanjem provedbe ~~prava~~ ***pravnog, društvenog i ekološkog okvira*** Unije, ~~olakšavanjem pristupa~~***; olakšati pristup*** tržištu, ~~utvrđivanjem normi~~ ***i financijama***, ***promicati pošteno tržišno natjecanje između poduzeća*** i ~~promicanjem zdravlja ljudi, životinja~~ ***utvrđivanje standarda, osigurati standardiziranu i visoku razinu zaštite potrošača***, ***jačati nadzor tržišta u Uniji, poboljšati uzajamno priznavanje*** i ~~biljaka te dobrobiti~~ ***promicati zdravlje i dobrobit ljudi, biljaka i*** životinja; kao i unaprijediti suradnju među nadležnim tijelima država članica i između nadležnih tijela država članica i Komisije te decentraliziranih agencija Unije; **[Am. 76]**

(b) ~~pružiti~~ ***razviti, proizvesti i diseminirati*** visokokvalitetnu, usporedivu i pouzdanu ~~statistiku o Europi~~ ***europsku statistiku***, koja podupire osmišljavanje, praćenje i evaluaciju svih politika Unije***, pa i onih u području trgovine i migracija,*** i pomaže ***građanima,*** tvorcima politika ***i regulatornim tijelima, nadzornim tijelima***, poduzećima, akademskoj zajednici, ~~građanima~~ ***civilnom društvu*** i medijima donijeti utemeljene odluke i aktivno sudjelovati u demokratskom procesu. **[Am. 77]**

2. Posebni su ciljevi Programa sljedeći:

(a) povećati djelotvornost unutarnjeg tržišta~~, olakšati sprečavanje i uklanjanje prepreka, podupirati razvoj, provedbu i izvršavanje zakonodavstva Unije u područjima unutarnjeg tržišta robe i usluga, javne nabave, nadzora tržišta, kao i u područjima prava trgovačkih društava, ugovornog i izvanugovornog prava, sprečavanja pranja novca, slobodnog kretanja kapitala, financijskih usluga i tržišnog natjecanja, uključujući razvoj alata za upravljanje~~ ***tako što će se:***

i. olakšati sprečavanje i uklanjanje prepreka, podupirati razvoj, provedbu i izvršavanje zakonodavstva Unije u područjima unutarnjeg tržišta robe i usluga te javne nabave, kao i u područjima prava trgovačkih društava, ugovornog i izvanugovornog prava, sprečavanja pranja novca, slobodnog kretanja kapitala, financijskih usluga i tržišnog natjecanja, uključujući razvoj alata za upravljanje;

ii. podupirati učinkovit nadzor tržišta i sigurnost proizvoda u cijeloj Uniji i doprinosti borbi protiv krivotvorenja proizvoda kako bi se zajamčilo da se na tržište Unije stavljaju samo sigurni i usklađeni proizvodi koji pružaju visoku razinu zaštite potrošača, uključujući proizvode koji se prodaju na internetu, te zajamčila veća homogenost i kapacitet tijela za nadzor tržišta u Uniji. **[Am. 78]**

(b) ~~poboljšati~~ ***ojačati i*** konkurentnost ***i održivost*** poduzeća s posebnim naglaskom na MSP-ove i postizanje dodatnosti s pomoću mjera ~~koje pružaju različite oblike potpore MSP-ovima, pristup tržištima, uključujući internacionalizaciju MSP-ova, povoljnije poslovno okruženje~~ ***(ciljevi*** za MSP-ove), ~~konkurentnost sektora, modernizaciju industrije i promicanje poduzetništva~~ ***obraćajući posebnu pozornost na njihove posebne potrebe:***

i. pružanjem različitih oblika potpore MSP-ovima potičući rast, promicanje i stvaranje MSP-ova, uključujući mreže poduzeća, razvoj upravljačkih vještina i poticanje mjera proširivanja koje će im omogućiti bolji pristup tržištima i procesima internacionalizacije, kao i oglašavanje proizvoda i usluga;

ii. poticanjem povoljnog poslovnog okruženja i okvira za MSP-ove, smanjenjem administrativnog opterećenja, jačanjem konkurentnosti sektora, osiguranjem modernizacije industrije, uključujući njihovu digitalnu transformaciju koja doprinosi otpornom i energetski i resursno učinkovitom gospodarstvu;

iii. promicanjem poduzetničke kulture i pružanjem doprinosa visokokvalitetnom osposobljavanju osoblja MSP-ova;

iv. promicanjem novih poslovnih prilika za MSP-ove kojima se prevladavaju strukturne promjene s pomoću ciljanih mjera i drugih inovativnih oblika djelovanja, kao što je otkup poduzeća od strane radnika kojim se olakšava stvaranje radnih mjesta i kontinuitet poslovanja na područjima pogođenim tim promjenama. **[Am. 79]**

(c) osiguravati djelotvorno funkcioniranje unutarnjeg tržišta putem postupaka normizacije kojima se:

i. | omogućuje financiranje ~~europske normizacije~~ ***europskih tijela za normizaciju*** i sudjelovanja ***svih relevantnih*** dionika u uspostavi europskih normi; **[Am. 80]**

ii. podupire razvoj visokokvalitetnih međunarodnih standarda financijskog izvještavanja i revizije, olakšava ~~njihova integracija~~ ***njihovu integraciju*** u pravo Unije i/***ili*** promiču inovacije i razvoj najboljih praksi u korporativnom izvješćivanju ***i za mala i za velika poduzeća***; **[Am. 81]**

Utorak, 12. veljače 2019.

(d) ~~promicati interese~~ ***promicanje interesa*** potrošača i o~~sigurati visoku razinu~~ ***osiguravanje jedinstvene i visoke razine*** zaštite potrošača ~~i sigurnosti proizvoda putem~~ ***uz pomoć:*** **[Am. 82]**

i. | pružanja pomoći potrošačima, poduzećima i civilnom društvu te njihova osnaživanja i obrazovanja; osiguravanja visoke razine zaštite potrošača, ~~održive potrošnje i sigurnosti proizvoda, posebno podupiranjem~~ ***osobito za najranjivije skupine potrošača, u cilju povećanja pravednosti, transparentnosti i povjerenja u jedinstveno tržište; podupiranja*** nadležnih tijela za izvršavanje zakonodavstva i organizacija predstavnika potrošača te aktivnosti suradnje ~~osiguravanja~~ ***, osobito u rješavanju izazova u vezi s postojećim i novim tehnologijama, uključujući mjere za poboljšanje sljedivosti proizvoda u lancu opskrbe; standarde kvalitete diljem Unije i rješavanje problema dvojne kvalitete proizvoda; podizanje svijesti o pravima potrošača u okviru prava Unije i osiguravanje*** da svi potrošači imaju pristup ~~pravnoj zaštiti; pružanja~~ ***učinkovitim mehanizmima pravne zaštite te pružanje*** odgovarajućih informacija o tržištima i potrošačima***, kao i promicanje održive potrošnje pružanjem poboljšanih informacija za potrošače o posebnim značajkama i utjecaju robe i usluga na okoliš***; **[Am. 83]**

ii. jačanja sudjelovanja potrošača, drugih krajnjih korisnika financijskih usluga i civilnog društva pri donošenju politika u području financijskih usluga; promicanja boljeg razumijevanja financijskog sektora ***i različitih kategorija financijskih proizvoda stavljenih na tržište te osiguravanja interesa potrošača u području maloprodajnih financijskih usluga***; **[Am. 84]**

(e) doprinositi visokoj razini zdravlja ***i sigurnosti*** ljudi, životinja i bilja u cijelom ~~prehrambenom~~ lancu ***opskrbe hranom*** i ***hranom za životinje*** i u povezanim područjima, ~~uključujući~~ ***među ostalim*** sprečavanjem i iskorjenjivanjem bolesti i štetnih organizama, ***također i hitnim mjerama u slučaju kriznih situacija i nepredviđenih događaja velikih razmjera koji utječu na zdravlje životinja ili bilja te*** podupirati poboljšanje dobrobiti životinja ~~kao~~ i ***razvijati*** održivu proizvodnju i potrošnju hrane ***s niskim cijenama, kao i poticanjem istraživanja, inovacija i razmjene najboljih praksi među dionicima u tim područjima***; **[Am. 85]**

(f) ~~proizvoditi~~ ***razvijati, proizvoditi, diseminirati*** i priopćavati visokokvalitetnu ~~statistiku o Europi~~ ***europsku statistiku*** pravodobno, nepristrano i troškovno učinkovito, s pomoću pojačanih partnerstava s Europskim statističkim sustavom iz članka 4. Uredbe (EZ) br. 223/2009 i sa svim relevantnim vanjskim stranama, upotrebom višestrukih izvora podataka, metoda napredne analize podataka, pametnih sustava i digitalnih tehnologija***, raščlanjeno na nacionalnoj razini, a kad je to moguće i regionalnoj razini***.. **[Am. 86]**

Članak 4.

Proračun

1. Financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje 2021.–2027. iznosi ~~4 088 580~~ ***6 563 000*** 000 EUR u tekućim cijenama. **[Am. 87]**

2. U okviru iznosa iz stavka 1., sljedeći okvirni iznosi dodjeljuju se za sljedeće ciljeve:

(-a) 394 590 000 EUR za cilj iz članka 3. stavka 2. točke (a) podtočke i.; **[Am. 88]**

(-aa) 396 200 000 EUR za cilj iz članka 3. stavka 2. točke (a) podtočke i.; **[Am. 89]**

(a) ~~1 000~~ ***3 122*** 000 000 EUR za cilj iz članka 3. stavka 2. točke (b); **[Am. 90]**

(aa) 220 510 000 EUR za cilj iz članka 3. stavka 2. točke (c); **[Am. 91]**

(b) ~~188~~ ***198*** 000 000 EUR za cilj iz članka 3. stavka 2. točke (d) ~~podtočke i.~~; **[Am. 92]**

(c) 1 680 000 000 EUR za cilj iz članka 3. stavka 2. točke (e);

(d) 552 000 000 EUR za cilj iz članka 3. stavka 2. točke (f).

3. Iznos iz stavka 1. može se upotrijebiti za tehničku i administrativnu pomoć za provedbu Programa, posebno s obzirom na aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, kao i upotrebe mreža informacijske tehnologije usmjerenih na obradu i razmjenu informacija te upotrebu i razvoj ***korporativnih*** alata informacijske tehnologije. ***Kako bi se osigurala najveća moguća dostupnost Programa za financiranje aktivnosti obuhvaćenih ciljevima Programa, ukupni troškovi administrativne i tehničke potpore ne prelaze 5 % vrijednosti financijske omotnice iz stavka 1.*** **[Am. 93]**

4. Za cilj iz članka 3. stavka 2. točke (e) proračunske obveze za djelovanja koje traju dulje od jedne financijske godine mogu se rasporediti tijekom nekoliko godina na godišnje obroke.

5. Odstupajući od članka 111. stavka 2. Financijske uredbe, Komisija izvršava proračunsku obvezu za bespovratna sredstva dodijeljena za veterinarske i fitosanitarne hitne mjere u okviru posebnog cilja iz članka 3. stavka 2. točke (e) ove Uredbe nakon procjene zahtjeva za plaćanje koje su podnijele države članice.

5a. Trebalo bi uspostaviti poseban mehanizam s pomoću kojeg bi prehrambeni lanac mogao u slučajevima velike hitnosti izravno pristupiti kriznoj pričuvi Europske komisije kako bi se osigurala dostatna financijska sredstva za mjere iz članka 3. točke 2. podtočke e. **[Am. 94]**

6. Sredstva dodijeljena državama članicama na temelju podijeljenog upravljanja mogu se, na njihov zahtjev, prenijeti u Program. Komisija ta sredstva izvršava izravno u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (a) Financijske uredbe ili neizravno u skladu s točkom (c) tog članka. Ako je moguće, ta se sredstva upotrebljavaju u korist predmetne države članice.

Članak 5.

Treće zemlje pridružene Programu

Program je otvoren za sljedeće treće zemlje:

(a) članice Europskog udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA) koje su članice Europskoga gospodarskog prostora (EGP) u skladu s uvjetima utvrđenima u Sporazumu o EGP-u;

(b) zemlje pristupnice, zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidate u skladu s općim načelima i općim uvjetima njihova sudjelovanja u programima Unije uspostavljenima u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća o pridruživanju ili sličnim ugovorima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i njih;

(c) zemlje na koje se odnosi europska politika susjedstva u skladu s općim načelima i općim uvjetima sudjelovanja tih zemalja u programima Unije uspostavljenima u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća o pridruživanju ili sličnim ugovorima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja;

(d) treće zemlje u skladu s uvjetima iz posebnih sporazuma o sudjelovanju određene treće zemlje u bilo kojem Unijinu programu ako se tim sporazumom:

i. | osigurava pravedna ravnoteža u pogledu doprinosa i koristi koje ostvaruje treća zemlja koja sudjeluje u programima Unije;

Utorak, 12. veljače 2019.

ii. utvrđuju uvjeti za sudjelovanje u programima, uključujući izračun financijskih doprinosa za pojedinačne programe i njihove administrativne troškove;

iii. na treću zemlju ne prenose ovlasti donošenja odluka o programu;

iv. jamči da Unija ima pravo osigurati dobro financijsko upravljanje i štititi svoje financijske interese.

Doprinosi iz točke ii. smatraju se namjenskim prihodima u skladu s člankom [21. stavkom 5.] Financijske uredbe.

Članak 6.

Provedba i oblici EU-ova financiranja

1. Program se provodi u okviru izravnog upravljanja u skladu s Financijskom uredbom ili neizravnog upravljanja s tijelima navedenima u članku 62. stavku 1. točki (c) Financijske uredbe.

2. Programom se može omogućiti financiranje u bilo kojem obliku navedenom u Financijskoj uredbi, posebice u obliku bespovratnih sredstava, nagrada i javne nabave. Njime se može omogućiti financiranje i u obliku financijskih instrumenata u okviru operacija mješovitog financiranja.

3. Doprinosima mehanizmu uzajamnog osiguranja mogu se pokriti rizici povezani s osiguranjem povrata sredstava koje primatelji duguju te se oni smatraju dostatnim jamstvom u okviru Financijske uredbe. Primjenjuju se odredbe iz [članka X.] Uredbe XXX [sljednika Uredbe o Jamstvenom fondu] ([1]).

POGLAVLJE II.

BESPOVRATNA SREDSTVA

Članak 7.

Bespovratna sredstva

Bespovratna sredstva u okviru Programa dodjeljuju se te se njima upravlja u skladu s glavom VIII. Financijske uredbe.

Članak 8.

Prihvatljiva djelovanja

1. Samo djelovanja kojima se provode ciljevi navedeni u članku 3. prihvatljiva su za financiranje.

2. Sljedeća djelovanja za provedbu ciljeva iz članka 3. posebno su prihvatljiva:

(a) stvaranje odgovarajućih uvjeta za osnaživanje svih sudionika unutarnjeg tržišta, uključujući poduzeća, građane i potrošače, civilno društvo i javna tijela ~~transparentnim informacijama~~ i ***razmjenom transparentnih informacija*** kampanjama za podizanje osviještenosti, ***osobito u pogledu mjerodavnih propisa EU-a i prava potrošača i poduzeća,*** razmjenom najboljih praksi ***i inovativnih rješenja***, promicanjem dobrih praksi, razmjenom i širenjem stručnog znanja te znanja i organizacije u pogledu osposobljavanja ***za promicanje digitalne pismenosti građana i poduzeća***; **[Am. 95]**

(b) osiguravanje mehanizama za građane, potrošače, krajnje korisnike, civilno društvo***, sindikate*** i ***predstavnike*** poduzeća ~~koji su predstavnici Unije~~ ***iz Unije, osobito predstavnika MSP-ova,*** da doprinose političkim raspravama, politikama i procesu donošenja odluka, posebno podupiranjem funkcioniranja predstavničkih organizacija na nacionalnoj razini i na razini Unije; **[Am. 96]**

([1]) [dodati]

(c) jačanje kapaciteta, olakšavanje i koordinacija zajedničkih djelovanja među državama članicama i među nadležnim tijelima država članica i između nadležnih tijela država članica i Komisije, decentraliziranih agencija Unije i tijela trećih zemalja***, a osobito zajednička djelovanja usmjerena na povećanje sigurnosti proizvoda i provedbu pravila o zaštiti potrošača u EU-u***; **[Am. 97]**

(d) potpora djelotvornom osiguravanju provedbe ***u državama članicama*** i modernizaciji pravnog okvira Unije i njegovoj brzoj prilagodbi okruženju koje se stalno mijenja***, kao i potpora rješavanju problema uzrokovanih digitalizacijom***, među ostalim prikupljanjem podataka i analizama; studije, evaluacije i preporuke o politikama; organizacija demonstracijskih aktivnosti i pilot-projekata; komunikacijske aktivnosti; razvoj namjenskih informatičkih alata kojima se osigurava transparentno***, pravedno*** i učinkovito funkcioniranje unutarnjeg tržišta. **[Am. 98]**

2a. Sljedeća djelovanja kojima se provode posebni ciljevi navedeni u članku 3. stavku 2. točki (a) podtočki ii. prihvatljiva su za financiranje:

(a) koordinacija i suradnja između tijela za nadzor tržišta i drugih relevantnih tijela država članica, osobito s pomoću Mreže Unije za sukladnost proizvoda;

(b) razvoj i održavanje informatičkih alata za razmjenu informacija o nadzoru tržišta i kontrola na vanjskim granicama;

(c) potpora razvoju zajedničkih djelovanja i ispitivanjima u području sigurnosti i usklađenosti proizvoda, uključujući ispitivanja opasnih proizvoda, povezanih proizvoda i proizvoda koji se prodaju na internetu;

(d) suradnja, razmjena najboljih praksi i zajednički projekti između tijela za nadzor tržišta i relevantnih tijela iz trećih zemalja;

(e) potpora strategijama nadzora tržišta, prikupljanju znanja i informacija, sposobnostima ispitivanja i objektima za ispitivanje, istorazinskim ocjenama, programima osposobljavanja, tehničkoj pomoći i izgradnji kapaciteta tijela za nadzor tržišta;

(f) procjene postupaka homologacije tipa i provjere sukladnosti motornih vozila koje provodi Komisija. **[Am. 99]**

3. Sljedeća djelovanja kojima se provodi posebni cilj naveden u članku 3. stavku 2. točki (b) prihvatljiva su za financiranje:

~~(a) pružanje različitih oblika potpore MSP-ovima;~~ **[Am. 100]**

(b) olakšavanje ~~pristupa MSP-ova~~ ***mikropoduzećima, MSP-ovima i mrežama poduzeća da pristupe tržištima, među ostalim*** tržištima ***izvan Unije***, pružanje potpore ~~pri njihovu~~ ***u*** suočavanju s globalnim***, ekološkim, gospodarskim*** i društvenim izazovima i poslovnom internacionalizacijom***, olakšavanje potpore za njih tijekom njihova životnog ciklusa*** te jačanje vodećeg položaja ***poduzetništva*** industrije Unije u globalnim lancima vrijednosti, ~~uključujući Europsku poduzetničku mrežu~~; **[Am. 101]**

(c) uklanjanje tržišnih prepreka, administrativnog opterećenja i stvaranje povoljnog poslovnog okruženja kako bi se MSP-ove osnažilo da ostvare koristi od unutarnjeg tržišta; među ostalim pristup financiranju, pružanje poslovnih usluga temeljenih na znanju kroz odgovarajuće programe za vodstvo, mentorstvo i obuku; **[Am. 102]**

(d) olakšavanje ***razvoja i*** rasta ***održivih*** poduzeća, ~~uključujući razvoj~~ ***podizanje osviještenosti mikropoduzeća i MSP-ova o zakonodavstvu Unije, među ostalim i o pravu EU-a u području okoliša i energije, unaprjeđenje njihovih*** vještina i ***razvoj kvalifikacija, olakšavanje novih poslovnih modela i resursno učinkovitih lanaca vrijednosti koji podupiru održivu*** industrijsku***, tehnološku i organizacijsku*** transformaciju u proizvodnim i uslužnim sektorima; **[Am. 103]**

Utorak, 12. veljače 2019.

(e) ~~podupiranje~~ ***jačanje*** konkurentnosti ***i održivosti*** poduzeća i cijelih sektora gospodarstva te podupiranje integracije ***mikropoduzeća i*** MSP-ova u ~~suradnju u području~~ ***području tehnoloških, organizacijskih i društvenih*** inovacija, ~~i lanca vrijednosti kroz strateško povezivanje~~ ***unaprjeđenje korporativne društvene odgovornosti*** i ***suradnje u lancu vrijednosti strateškim povezivanjem*** ekosustava i klastera, uključujući zajedničku klastersku inicijativu; **[Am. 104]**

(f) poticanje poduzetničkog poslovnog okruženja i poduzetničke kulture, ~~uključujući program~~ ***širenje programa*** mentorstva za nove poduzetnike te podupiranje novoosnovanih poduzeća, poslovne održivosti i rastućih poduzeća***, uz posvećivanje posebne pažnje novim potencijalnim poduzetnicima (tj. mladima i ženama), kao i drugim posebnim ciljnim skupinama, primjerice onima koje su socijalno ugrožene ili ranjive.*** **[Am. 105]**

3a. Kod ostvarivanja posebnog cilja iz članka 3. stavka 2. točke b, Komisija može, uz mjere iz stavka 3. točaka (a) i (f) ovog članka, podržati sljedeće posebne mjere:

(a) ubrzanje, podupiranje i proširenje savjetodavnih usluga u okviru Europske poduzetničke mreže radi pružanja integrirane usluge poslovne podrške na jednom mjestu za MSP-ove iz Unije koji žele istražiti mogućnosti na unutarnjem tržištu i u trećim zemljama te praćenje da se u svim državama članicama pruža usporediva razina kvalitete usluge;

(b) pružanje podrške stvaranju mreža poduzeća;

(c) podupiranjem i proširenjem programa mobilnosti za nove poduzetnike („Erasmus za mlade poduzetnike") kako bi se poboljšale njihove sposobnosti razvoja vlastitog poduzetničkog znanja, vještina i stavova te kako bi se poboljšao njihov tehnološki kapacitet i upravljanje poduzećem;

(d) podupiranjem rasta MSP-ova projektima znatnog poslovnog proširenja temeljenog na prilikama ovisnima o kretanjima na tržištu (instrument za rast MSP-ova);

(e) podupiranje specifičnih mjera za pojedine sektore u područjima obilježenim velikim postotkom mikropoduzeća i MSP-ova i visokim doprinosom BDP-u Unije, kao što je turizam. **[Am. 106]**

3b. Mjere koje se poduzimaju u okviru Europske poduzetničke mreže iz stavka 3. točke a ovog članka mogu, među ostalim, uključivati sljedeće:

(a) olakšavanje internacionalizacije MSP-ova i identifikacije poslovnih partnera na unutarnjem tržištu, prekogranične poslovne suradnje u području istraživanja i razvoja te partnerstva za prijenos tehnologije, znanja i inovacija;

(b) pružanje informacija, smjernica i personaliziranih savjeta o pravu EU-a, prilikama Unije za financiranje i dodjelu sredstava te inicijativama Unije koje utječu na poslovni sektor, među ostalim u pogledu oporezivanja, prava vlasništva, obaveza u pogledu okoliša i energije i prava povezanih s radom i socijalnim osiguranjem;

(c) olakšavanje pristupa MSP-ova stručnom znanju o okolišu, klimi, energetskoj učinkovitosti i uspješnosti;

(d) unaprjeđenje Mreže drugim informacijskim i savjetodavnim mrežama Unije i država članica, posebno EURES-om, inovacijskim centrima EU-a i savjetodavnim centrom „InvestEU".

Usluge koje se pružaju u okviru Mreže u ime drugih programa Unije financiraju se iz tih programa.

Komisija daje prednost mjerama u okviru Mreže za poboljšanje dijelova ili elemenata koji nisu u skladu s minimalnim standardima kako bi se osigurala ujednačena potpora mikropoduzećima i MSP-ovima u cijelom EU-u.

Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pokazatelji i minimalni standardi za potrebe mjerenja učinka Mreže u odnosu na posebne ciljeve i učinkovitost aktivnosti za MSP-ove.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 21. stavka 2.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 20., kojima se dopunjuju dodatni oblici potpore MSP-ovima koji nisu predviđeni u ovom stavku. **[Am. 107]**

4. Za financiranje su prihvatljiva djelovanja utvrđena u člancima 15. i 16. Uredbe (EU) br. 1025/2012 i provedba posebnog cilja iz članka 3. stavka 2. točke (c) podtočke i. ove Uredbe.

5. Za financiranje su prihvatljiva djelovanja kojima se pruža potpora za aktivnosti usmjerene na razvoj, primjenu, ocjenjivanje i praćenje međunarodnih standarda u području financijskog izvještavanja i revizije te nadzor nad tim postupcima utvrđivanja standarda i provedbu posebnog cilja iz članka 3. stavka 2. točke (c) podtočke ii.

5a. Sljedeća djelovanja kojima se provodi posebni cilj naveden u članku 3. stavku 2. točki (d) podtočki i. prihvatljiva su za financiranje:

(a) poboljšanje razine osviještenosti potrošača i obrazovanje potrošača o pravima potrošača te osnaživanje potrošača u suočavanju s novim izazovima prouzročenima tehnološkim razvojem i digitalizacijom, osobito ranjivih potrošača;

(b) osiguranje i olakšanje pristupa kvalitetnom izvansudskom rješavanju sporova i internetskom rješavanju sporova te informacijama o mogućnostima pravne zaštite za sve potrošače i trgovce;

(c) podržavanje snažnije provedbe zakona o zaštiti potrošača, s posebnim naglaskom na prekogranične slučajeve ili slučajeve u kojima sudjeluju treće strane, učinkovita koordinacija i suradnja nacionalnim tijelima za provedbu te suradnju u području provedbe s trećim zemljama.

(d) podupiranje održive potrošnje podizanjem razine osviještenosti potrošača o trajnosti proizvoda i njegovom utjecaju na okoliš, značajkama ekološkog dizajna te, s tim u vezi, promicanjem prava potrošača i mogućnosti pravne zaštite u slučajevima ranog propadanja proizvoda; **[Am. 108]**

6. Djelovanja utvrđena u Prilogu I. kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (e) prihvatljiva su za financiranje.

7. Djelovanja utvrđena u Prilogu II. kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (f) prihvatljiva su za financiranje.

Članak 9.

Prihvatljivi subjekti

1. Osim kriterija iz članka 197. Financijske uredbe primjenjuju se kriteriji prihvatljivosti iz stavaka od 2. do 7. ovog članka.

2. Uz uvjete prihvatljivosti utvrđene u stavcima od 3. do 7., u okviru Programa prihvatljivi su sljedeći subjekti:

(a) pravni subjekti osnovani u jednoj od sljedećih zemalja:

i. | državi članici ili prekomorskoj zemlji ili području koje je s njome povezano;

Utorak, 12. veljače 2019.

ii. trećoj zemlji pridruženoj Programu u skladu s člankom 5.;

(b) svaki pravni subjekt osnovan u skladu s pravom Unije ili svaka međunarodna organizacija;

(c) pravni subjekti osnovani u trećoj zemlji koja nije pridružena Programu iznimno su prihvatljivi za sudjelovanje, pod uvjetom da se djelovanjem nastoje ostvariti ciljevi Unije i da aktivnosti izvan Unije pridonose djelotvornosti intervencija koje se provode na područjima država članica na koje se Ugovori primjenjuju.

3. ~~Pravni subjekti osnovani~~ ***Komisija može pravnim subjektima osnovanim*** u trećoj zemlji koja nije pridružena Programu ~~mogu sudjelovati~~ ***dozvoliti sudjelovanje*** u sljedećim djelovanjima: **[Am. 109]**

(a) djelovanjima kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (b);

(b) djelovanjima za potporu zaštite potrošača kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (d) podtočke i.

Subjekti koji sudjeluju u djelovanjima iz točaka (a) i (b) nemaju pravo primati financijske doprinose Unije, ***osobito kad postoji rizik od prijenosa inovativnih tehnologija,*** osim ako je to bitno za Program, posebno u smislu konkurentnosti i pristupa tržištima za poduzeća Unije ili u smislu zaštite potrošača koji borave u Uniji. Ta se iznimka ne primjenjuje na subjekte koji ostvaruju dobit. **[Am. 110]**

4. Za djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (c) podtočke i. ove Uredbe prihvatljivi su subjekti navedeni u člancima 15. i 16. Uredbe (EU) br. 1025/2012.

5. Za djelovanja kojima se podupire zaštita potrošača i provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (d) podtočke i. te koja se odnose na Europsku mrežu centara za zaštitu potrošača prihvatljiva su sljedeća tijela:

(a) tijelo koje je imenovala država članica ili treća zemlja iz članka 5. koje je neprofitno tijelo odabrano u transparentnom postupku;

(b) javno tijelo.

6. Treće zemlje, bez obzira na to jesu li pridružene Programu, prihvatljive su za sljedeća djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (e):

(a) mjere zaštite poduzete u slučaju izravne prijetnje stanju zdravlja u Uniji kao rezultat pojave ili razvoja, na području treće zemlje ili države članice, jedne od bolesti životinja i zoonoza navedenih u Prilogu III. ili jednog od organizama štetnih za bilje navedenih u programu rada iz članka 16.;

(b) mjere zaštite ili druge relevantne aktivnosti poduzete u svrhu potpore stanju zdravlja bilja u Uniji.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 20. radi izmjene Priloga III. ako je potrebno uzeti u obzir situacije izazvane tim bolestima životinja koje imaju znatan utjecaj na uzgoj stoke ili trgovinu stokom, razvoj zoonoza koje predstavljaju prijetnju ljudima ili novi znanstveni ili epidemiološki razvoj i bolesti životinja za koje je vjerojatno da predstavljaju novu prijetnju Uniji.

Osim u slučaju bolesti životinja i organizama štetnih za bilje koji imaju znatan učinak na Uniju, nepridružene bi zemlje u načelu trebale same financirati svoje sudjelovanje u djelovanjima iz točaka (a) i (b).

7. Za djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (f) ove Uredbe prihvatljivi su sljedeći pravni subjekti:

(a) nacionalni statistički uredi i druga nacionalna tijela kako je navedeno u članku 5. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 223/2009;

(b) za djelovanja kojima se podupiru mreže suradnje, ostala tijela koja djeluju u području statistike koja nisu tijela iz točke (a) ovog stavka;

(c) neprofitni subjekti koji su neovisni o sektorskim, komercijalnim i ekonomskim ili drugim sukobljenim interesima i za primarne ciljeve i aktivnosti imaju promicanje i potporu provedbe Kodeksa prakse europske statistike iz članka 11. Uredbe (EZ) br. 223/2009 i provedbu novih metoda proizvodnje europske statistike čiji je cilj povećanje učinkovitosti i poboljšanje kvalitete na razini Unije.

Članak 10.

Imenovani korisnici

Sljedećim se subjektima mogu dodijeliti bespovratna sredstva u okviru programa bez poziva na podnošenje prijedloga:

(a) za djelovanja u području nadzora tržišta kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (a) ***podtočke ii.*** ove Uredbe, tijelima za nadzor tržišta država članica kako su navedena u članku 17. Uredbe (EZ) br. 765/2008 i članku 11. [Prijedloga Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila i postupaka za poštovanje i provedbu zakonodavstva Unije o usklađivanju u području proizvoda] ([1]); **[Am. 111]**

(b) za djelovanja u području akreditacije i nadzora tržišta kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (a) ***podtočke i*** ove Uredbe, tijelu priznatom u skladu s člankom 14. Uredbe (EZ) br. 765/2008 za obavljanje aktivnosti iz članka 32. Uredbe (EZ) br. 765/2008; **[Am. 112]**

(c) za djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (c) podtočke i. ove Uredbe subjektima iz članka 17. Uredbe (EU) br. 1025/2012;

(d) za djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (c) podtočke ii., Europskoj savjetodavnoj skupini za financijsko izvještavanje (EFRAG), Zakladi za međunarodne standarde financijskog izvještavanja i Odboru za nadzor javnog interesa (PIOB);

(e) za djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (d) podtočke i. u vezi sa zastupanjem interesa potrošača na razini Unije, *Bureau Européen des Unions de Consommateurs* (BEUC) i Europskom udruženju za koordinaciju zastupanja potrošača u standardizaciji (ANEC) pod uvjetom da nemaju sukobljene interese te da putem svojih članova zastupaju interese potrošača u Uniji u najmanje dvije trećine država članica;

(f) za djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (d) podtočke ii., organizacijama Finance Watch i Better Finance pod sljedećim uvjetima koji se procjenjuju na godišnjoj razini:

i. subjekti ostaju nevladine, neprofitne organizacije, neovisne o sektorskim, komercijalnim ili ekonomskim interesima;

ii. nemaju sukobljenih interesa i putem svojih članova zastupaju interese potrošača Unije i drugih krajnjih korisnika u području financijskih usluga;

([1]) COM(2017)0795.

Utorak, 12. veljače 2019.

(g) za djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (e) ove Uredbe;

i. nadležnim tijelima država članica i njihovim povezanim subjektima, referentnim laboratorijima Europske unije i referentnim centrima Europske unije iz članaka 92., 95. i 97. Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) i međunarodnim organizacijama;

ii. samo u slučaju djelovanja opisanih u članku 9. stavku 6. točkama (a) i (b) ove Uredbe, trećim zemljama bez obzira na to jesu li pridružene Programu;

(h) za djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (f) ove Uredbe nacionalnim statističkim uredima i drugim nacionalnim tijelima iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 223/2009.

Uzimajući u obzir točku (e) prvog stavka ovog članka, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 20. radi prilagodbe popisa subjekata koji su prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru Programa, za djelovanja kojima se provodi posebni cilj naveden u članku 3. stavku 2. točki (d) podtočki i. **[Am. 113]**

Članak 11.

Kriteriji za evaluaciju i dodjelu

Jedna ili više komisija za evaluaciju djelovanja kojima se provodi posebni cilj ili ciljevi iz članka 3. stavka 2. mogu se sastojati u cijelosti ili djelomično od vanjskih stručnjaka. ***Rad komisije(a) za evaluaciju temelji se na načelima transparentnosti, jednakog postupanja i nediskriminacije.*** **[Am. 114]**

Članak 12.

Pravila o sufinanciranju

1. Za djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. ~~točke~~ ***točke*** (a) ***podtočke ii.*** ove Uredbe u odnosu na tijela za nadzor tržišta država članica i trećih zemalja pridruženih Programu te s obzirom na objekte Unije za ispitivanje iz članka 20. [Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila i postupaka za poštovanje i provedbu zakonodavstva Unije o usklađivanju u području proizvoda], Programom se može financirati do 100 % prihvatljivih troškova djelovanja, pod uvjetom da se ne krši načelo sufinanciranja kako je definirano Financijskom uredbom. **[Am. 115]**

2. Za bespovratna sredstva dodijeljena Odboru za nadzor javnog interesa (PIOB) koji provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (c) podtočke ii., ako financiranje Međunarodne federacije računovođa (IFAC) u određenoj godini dosegne više od dvije trećine ukupnoga godišnjeg financiranja, godišnji doprinos za tu godinu ograničen je na najviši iznos naveden u programu rada iz članka 16.

([1]) Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

3. Za djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (e) ove Uredbe, Programom se može financirati do 100 % prihvatljivih troškova, pod uvjetom da se ne krši načelo sufinanciranja kako je definirano u članku 190. Financijske uredbe.

4. Za djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (f) ove Uredbe, Programom se može financirati do 95 % prihvatljivih troškova djelovanja kojima se podupiru mreže suradnje, kako su navedene u članku 15. Uredbe (EZ) br. 223/2009.

Članak 13.

Prihvatljivi troškovi

Uz kriterije navedene u članku 186. Financijske uredbe, za djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (e) ove Uredbe primjenjuju se sljedeći kriteriji prihvatljivosti troškova:

(a) u skladu s člankom 193. stavkom 2. točkom (b) Financijske uredbe troškovi su prihvatljivi prije datuma početka provedbe aktivnosti;

(b) takvi troškovi mogu biti prihvatljivi i kao posljedica poduzimanja mjera povezanih sa sumnjom na pojavu bolesti ili prisutnost štetnog organizma, pod uvjetom da je ta pojava ili prisutnost naknadno potvrđena.

Troškovi iz točke (a) prvog stavka prihvatljivi su od datuma obavijesti o pojavi bolesti ili prisutnosti štetnog organizma, Komisiji.

Članak 14.

Kumulativno, komplementarno i kombinirano financiranje

1. Za djelovanje za koje je primljen doprinos u okviru drugog programa Unije može se dobiti doprinos i iz Programa, uz uvjet da ti doprinosi ne pokrivaju iste troškove. Na svaki doprinos djelovanju primjenjuju se pravila programa Unije koji ga daje. Kumulativno financiranje ne prelazi ukupne prihvatljive troškove djelovanja te se potpora iz različitih programa Unije može izračunati na proporcionalnoj osnovi u skladu s dokumentima kojima se utvrđuju uvjeti za potporu.

2. Djelovanja za koja je dodijeljen Pečat izvrsnosti ili koja ispunjavaju sljedeće kumulativne, usporedive uvjete:

(a) ocijenjena su u pozivu na podnošenje prijedloga u okviru Programa;

(b) usklađena su s minimalnim zahtjevima u pogledu kvalitete tog poziva na podnošenje prijedloga;

(c) ne mogu se financirati na temelju tog poziva na podnošenje prijedloga zbog proračunskih ograničenja;

mogu primati potporu Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda, Europskog socijalnog fonda plus ili Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, u skladu s člankom [67.] stavkom 5. Uredbe (EU) XX [Uredba o zajedničkim odredbama] i člankom [8.] Uredbe (EU) XX [Financiranje, upravljanje i praćenje zajedničke poljoprivredne politike], ***ili Uredbom (EU) XX [o uspostavi programa Digitalna Europa], posebno u pogledu cilja naprednih digitalnih vještina*** pod uvjetom da su ta djelovanja u skladu s ciljevima predmetnog programa. Primjenjuju se pravila fonda iz kojeg se pruža potpora. **[Am. 116]**

3. Operacija može primati potporu iz jednog ili više programa Unije. U takvim se slučajevima rashodi prijavljeni u zahtjevu za plaćanje ne navode u zahtjevu za plaćanje za drugi program.

Utorak, 12. veljače 2019.

4. Iznos rashoda koji se unose u zahtjev za plaćanje može se izračunati za svaki predmetni program na proporcionalnoj osnovi, u skladu s dokumentom kojim se utvrđuju uvjeti za potporu.

POGLAVLJE III.

OPERACIJE MJEŠOVITOG FINANCIRANJA

Članak 15.

Operacije mješovitog financiranja

Operacije mješovitog financiranja iz ovog Programa provode se u skladu s [Uredbom o fondu InvestEU] i glavom X. Financijske uredbe.

POGLAVLJE IV.

PLANIRANJE, PRAĆENJE, PROVEDBA I KONTROLA

Članak 16.

Provedba Programa

1. ~~Program se provodi prema programima~~ ***Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 20. radi dopunjavanja ove Uredbe kako bi se donijeli programi*** rada iz članka 110. Financijske uredbe***. Programi rada su godišnji ili višegodišnji, a njima se pobliže određuju ciljevi koji se žele postići, očekivani rezultati, način provedbe i ukupan iznos plana financiranja. U njima je utvrđen i detaljan opis djelovanja koja treba financirati, iznosi dodijeljeni za svako djelovanje i okvirni raspored provedbe***. U programima rada navodi se, ako je primjenjivo, cjelokupni iznos namijenjen operacijama mješovitog financiranja. **[Am. 117]**

2. Komisija ~~provedbenim aktima donosi programe~~ ***je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 20. radi dopunjavanja ove Uredbe donošenjem programa*** rada ~~za provedbu posebnog cilja~~ ***sukladno posebnom cilju*** iz članka 3. stavka 2. točke (e) kako je navedeno u Prilogu ~~I. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 21. stavka 2.~~ **[Am. 118]**

3. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, djelovanja utvrđena u Prilogu II. ovoj Uredbi kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (f) ove Uredbe provode se u skladu s člancima 14. i 17. Uredbe (EZ) br. 223/2009.

Članak 17.

Praćenje i izvješćivanje

1. Pokazatelji za izvješćivanje o napretku ***učinkovitosti i djelotvornosti*** Programa prema ostvarivanju posebnih ciljeva iz članka 3. stavka 2. navedeni su u Prilogu IV. **[Am. 119]**

2. Kako bi se osigurala djelotvorna procjena napretka Programa u ostvarenju njegovih ciljeva, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 20. kako bi prema potrebi preispitala ili nadopunila pokazatelje iz Priloga IV. i kako bi dopunila ovu Uredbu odredbama o uspostavljanju okvira za praćenje i evaluaciju.

3. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe Programa i rezultati prikupljaju djelotvorno, učinkovito i pravodobno. U tom cilju uvode se razmjerne obveze izvješćivanja za korisnike sredstava Unije i, ako je potrebno, države članice.

Članak 18.

Evaluacija

1. Evaluacije se provode pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.

2. ~~Privremena evaluacija Programa provodi se~~ ***Do … Najkasnije do [četiri godine*** nakon ~~što bude dostupno dovoljno informacija~~ ***početka provedbe Programa] Komisija donosi izvješće o privremenoj evaluaciji Programa*** o ~~njegovoj provedbi, a najkasnije četiri godine nakon početka provedbe Programa~~ ***postizanju ciljeva svih djelovanja koja se njime podupiru u pogledu rezultata i učinaka***, ***učinkovitosti uporabe sredstava i njegovoj europskoj dodanoj vrijednosti***. **[Am. 120]**

3. Za djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (c) podtočke ii. Komisija priprema godišnje izvješće o radu Zaklade za međunarodne standarde financijskog izvještavanja s obzirom na razvoj međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, o radu Odbora za nadzor javnog interesa i o radu Europske savjetodavne skupine za financijsko izvještavanje. Komisija dostavlja izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.

4. U skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 223/2009 Komisija se obraća Odboru za Europski statistički sustav radi dijela evaluacije koji se odnosi na djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (f) ove Uredbe prije njihova donošenja i podnošenja Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Na kraju provedbe Programa, a najkasnije četiri godine nakon završetka razdoblja iz članka 1., Komisija provodi završnu evaluaciju Programa. **[Am. 121** *(Ne odnosi se na hrvatsku verziju.)*]

6. Komisija ~~dostavlja zaključke evaluacija~~ ***izvješća o evaluaciji iz stavaka 2. i 5.*** i svoje primjedbe ***dostavlja*** Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija ***te ih javno objavljuje***. ***Prema potrebi tim se izvješćima prilažu zakonodavni prijedlozi za izmjenama ove Uredbe.*** **[Am. 122]**.

Članak 19.

Zaštita financijskih interesa Unije

Ako u Programu treća zemlja sudjeluje na temelju odluke u skladu s međunarodnim sporazumom ili drugim pravnim instrumentom, treća je zemlja dužna dodijeliti potrebna prava i dati potreban pristup kako bi se odgovorni dužnosnik za ovjeravanje, Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i Europski revizorski sud ovlastili za sveobuhvatno vršenje svojih nadležnosti. Kad je riječ o OLAF-u, ta prava uključuju pravo na provođenje istraga, uključujući provjere i inspekcije na terenu, propisane u Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013 o istragama koje provodi OLAF.

Članak 20.

Postupak delegiranja

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka ***8. stavka 3. točke b te članaka*** 9***., 10., 16***. i 17. dodjeljuje se Komisiji do 31. prosinca 2028. **[Am. 123]**

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz ~~članaka~~ ***članka 8. stavka 3. točke (b) te članaka*** 9***., 10., 16*** i 17. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi. **[Am. 124]**

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

Utorak, 12. veljače 2019.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju ~~članaka~~ ***članka 8. stavka 3. točke (b) te članaka*** 9., ***10., 16*** i 17. stupa na snagu ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća. **[Am. 125]**

Članak 21.

Postupak Odbora

1. Komisiji pomaže ~~Stalni odbor za prehrambeni lanac i zdravlje životinja uspostavljen člankom 58. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća [1]. Navedeni odbor je~~ Odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011. Europskog parlameta i Vijeća [2]**[Am. 126]**

2. Ako se upućuje na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Kada se mišljenje odbora treba dobiti pisanim postupkom, navedeni postupak završava bez rezultata kada u roku za davanje mišljenja to odluči predsjednik odbora ili kada to zahtijeva obična većina članova odbora.

POGLAVLJE V.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 22.

Informiranje, priopćavanje i promidžba

1. Korisnici sredstava Unije priznaju porijeklo i jamče ***transparentnost i*** vidljivost financiranja Unije (posebice pri promicanju djelovanja i njihovih rezultata) pružajući usklađene, učinkovite i proporcionalne ciljane informacije različitoj publici, uključujući medije i javnost. **[Am. 127]**

2. Komisija provodi aktivnosti obavješćivanja i priopćivanja ***na način prilagođen korisniku radi podizanja razine osviještenosti među potrošačima, građanima, poduzećima, osobito malim i srednjim poduzećima, i javnim upravama o sredstvima dodijeljenima*** u ~~pogledu Programa, djelovanja~~ ***okviru financijskih instrumenata ove Uredbe te o njezinim djelovanjima*** i ~~rezultata~~ ***rezultatima***. Financijski izvori dodijeljeni Programu također pridonose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije ako se odnose na ciljeve navedene u članku 3. **[Am. 128]**

3. Komisija (EUROSTAT) provodi aktivnosti informiranja i priopćavanja koje se odnose na provedbu posebnog cilja iz članka 3. stavka 2. točke (f), njegova djelovanja i rezultate ako se to odnosi na ~~pripremu~~, ***prikupljanje podataka, razvoj*** proizvodnju i diseminaciju europske statistike u skladu sa statističkim načelima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 223/2009. **[Am. 129]**

Članak 23.

Stavljanje izvan snage

Uredbe (EU) br. 99/2013, (EU) br. 1287/2013, (EU) br. 254/2014, (EU) br. 258/2014, (EU) br. 652/2014 i (EU) 2017/826 stavljaju se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.

~~[1] Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 031, 1.2.2002., str. 1.).~~

[2] Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

Članak 24.

Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu predmetnih djelovanja do njihova zaključenja, na temelju uredbi (EU) br. 99/2013, (EU) br. 1287/2013, (EU) br. 254/2014, (EU) br. 258/2014, (EU) br. 652/2014 i (EU) 2017/826 koje se nastavljaju primjenjivati na predmetna djelovanja do njihova zaključenja.

2. Financijskom omotnicom za Program mogu se pokriti i troškovi tehničke i administrativne pomoći potrebne radi osiguravanja prijelaza između Programa i mjera donesenih u skladu s prethodnim programima uspostavljenima aktima iz stavka 1.

3. Odobrena sredstva mogu se prema potrebi unijeti u proračun nakon 2027. za pokrivanje troškova predviđenih u članku 4. stavku 3. kako bi se omogućilo upravljanje djelovanjima koja nisu dovršena do 31. prosinca 2027.

Članak 25.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u …,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik	*Predsjednik*

Utorak, 12. veljače 2019.

PRILOG I.

Prihvatljiva djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (e)

Sljedeća djelovanja, kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (e) – uglavnom putem bespovratnih sredstava i javne nabave – prihvatljiva su za financiranje.

1. Hitne veterinarske i fitosanitarne mjere

1.1. Hitne veterinarske i fitosanitarne mjere koje treba poduzeti kao rezultat pojave bolesti životinja ili zoonoza navedenih u Prilogu III., ili potvrde prisutnosti jednog ili više štetnih organizama ili ako postoji izravna prijetnja stanju zdravlja ljudi, životinja ili bilja u Uniji.

Mjere iz prve točke odmah se provode, a njihova se primjena mora uskladiti s odredbama relevantnog prava Unije.

1.2. U pogledu hitnih fitosanitarnih slučajeva države članice poduzimaju sljedeće mjere protiv prvog izbijanja zaraze štetnim organizmima na određenom području:

(a) mjere za ***prevenciju, sprječavanje širenja i/ili*** iskorjenjivanje karantenskog štetnog organizma Unije koje poduzima nadležno tijelo države članice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) ili u skladu s mjerama Unije donesenima u skladu s člankom 28. stavkom 1. te Uredbe; **[Am. 130]**

(b) mjere za ***prevenciju, sprječavanje širenja i/ili*** iskorjenjivanje štetnog organizma koji nije uvršten na popis karantenskih štetnih organizama Unije koje poduzima nadležno tijelo države članice u skladu s člankom 29. Uredbe (EU) 2016/2031 i koji se može smatrati karantenskim štetnim organizmom u skladu s kriterijima iz članka 30. stavka 1. te uredbe; **[Am. 131]**

(c) dodatne zaštitne mjere poduzete protiv širenja štetnog organizma, protiv kojeg su donesene mjere Unije u skladu s člankom 28. stavkom 1. i člankom 30. stavkom 1. Uredbe (EU) 2016/2031, osim mjera ~~iskorjenjivanja~~ iz ***točaka*** ~~točke~~ (a) ~~ove točke~~ i ~~mjera obuzdavanja iz točke~~ (b) ove točke, ako su te mjere nužne kako bi se Unija zaštitila od daljnjeg širenja tog organizma ***ograničavajući prema potrebi slobodno kretanje nositelja štetnog*** organizma ***u okolnim državama članicama*** **[Am. 132]**

(ca) mjere za iskorjenjivanje štetnog organizama koji se iznenada pojavio, čak i ako ga se ne smatra karantenskim štetnim organizmom Unije, već je rezultat ekstremnih klimatskih događaja ili klimatskih promjena u državi članici; **[Am. 133]**

1.3. Financiranje Unije može se osigurati i za sljedeće mjere:

1.3.1. zaštitne mjere poduzete u slučaju izravne prijetnje stanju zdravlja u Uniji kao rezultat pojave ili razvoja, na području treće zemlje, države članice ili PZP-a, jedne od životinjskih bolesti i zoonoza navedenih u Prilogu III., kao i zaštitne mjere ili druge relevantne aktivnosti koje se poduzimaju kao potpora stanju zdravlja u Uniji;

1.3.2. mjere iz ovog Priloga koje provode dvije države članice ili više njih, a koje blisko surađuju kako bi kontrolirale epidemiju;

1.3.3. uspostava zaliha bioloških proizvoda namijenjenih kontroli bolesti životinja i zoonoza navedenih u Prilogu III. ako Komisija, na zahtjev države članice, smatra da je uspostava tih zaliha potrebna u toj državi članici;

([1]) Uredba (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL L 317, 23.11.2016., str. 4.).

1.3.4. uspostava zaliha bioloških proizvoda ili stjecanje doza cjepiva ako pojava ili razvoj u trećoj zemlji ili državi članici jedne od bolesti životinja i zoonoza iz Priloga III. može predstavljati prijetnju Uniji.

1.3.4a. U slučaju rizika od pojave bolesti životinja i/ili štetnih organizama potrebno je znatno pojačati kontrole i praćenje na cijelom teritoriju EU-a, unutar EU-a i na vanjskim granicama EU-a; **[Am. 134]**

1.3.4b. mjere za praćenje pojave poznatih i trenutačno nepoznatih štetnih organizama i bolesti. **[Am. 135]**

2. Godišnji i višegodišnji veterinarski i fitosanitarni programi

2.1. Godišnji i višegodišnji veterinarski i fitosanitarni programi za iskorjenjivanje, kontrolu i nadziranje bolesti životinja i zoonoza navedenih u Prilogu III. i organizama štetnih za bilje moraju se provesti u skladu s odredbama relevantnog prava Unije. **[Am. 136]**

Uvjeti za dodjelu financijskih sredstava za djelovanja utvrđuju se u programu rada iz članka 16.

Programi se podnose Komisiji do 31. svibnja godine koja prethodi planiranom razdoblju provedbe.

Nakon što korisnici podnesu privremena financijska izvješća, Komisija može, prema potrebi, izmijeniti sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava u odnosu na cijelo razdoblje prihvatljivosti.

Ti programi trebali bi odražavati nove okolnosti prouzročene klimatskim promjenama, ali i raznolikost na europskoj razini. Njima bi se trebalo doprinijeti sprečavanju smanjenja europske biološke raznolikosti. **[Am. 137]**

2.2. Ako bi pojava ili razvoj jedne od životinjskih bolesti ili zoonoza iz Priloga III. mogla predstavljati prijetnju stanju zdravlja u Uniji te u cilju zaštite Unije od unošenja jedne od tih bolesti ili zoonoza ili ako su potrebne zaštitne mjere za potporu stanju zdravlja u Uniji, države članice mogu u svoje nacionalne programe uključiti mjere koje će se provoditi na državnim područjima trećih zemalja u suradnji s tijelima tih zemalja. Pod istim okolnostima i za isti cilj, financijska sredstva Unije mogu se izravno dodijeliti nadležnim tijelima trećih zemalja.

2.3. Kad je riječ o fitosanitarnim programima, financijska sredstva Unije mogu se dodijeliti državama članicama za sljedeće mjere:

(a) istraživanja, tijekom određenih razdoblja, kojima se provjerava barem prisutnost bilo kojeg karantenskog štetnog organizma Unije, i znakova ili simptoma bilo kojeg štetnog organizma na koji se primjenjuju mjere iz članka 29. Uredbe (EU) 2016/2031 ili mjere donesene u skladu s člankom 30. stavkom 1. te uredbe;

(b) istraživanja, tijekom određenih razdoblja, kojima se provjerava barem prisutnost bilo kakvih štetnih organizama, osim štetnih organizama iz točke (a), koji bi mogli predstavljati novi rizik za Uniju te čije bi unošenje ili širenje moglo imati znatan utjecaj na poljoprivredu ili šume Unije;

(c) mjere za ***prevenciju, sprječavanje širenja i/ili*** iskorjenjivanje karantenskog štetnog organizma Unije koje poduzima nadležno tijelo države članice u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća ili u skladu s mjerama Unije donesenima u skladu s člankom 28. stavkom 1. te uredbe; **[Am. 138]**

(d) mjere za ***prevenciju, sprječavanje širenja i/ili*** iskorjenjivanje štetnog organizma koji nije uvršten na popis karantenskih štetnih organizama Unije koje poduzima nadležno tijelo države članice u skladu s člankom 29. Uredbe (EU) 2016/2031 i koji se može smatrati karantenskim štetnim organizmom u skladu s kriterijima iz tog članka ili članka 30. stavka 1. te uredbe; **[Am. 139]**

Utorak, 12. veljače 2019.

(e) dodatne zaštitne mjere poduzete protiv širenja štetnog organizma, protiv kojeg su donesene mjere Unije u skladu s člankom 28. stavkom 1. i člankom 30. stavkom 1. Uredbe (EU) 2016/2031, osim mjera ~~iskorjenjivanja iz točke (c)~~ ove točke ~~i mjera obuzdavanja iz točke (d) ove točke,~~ ***iz točaka (c) i (d)*** ako su te mjere nužne kako bi se Unija zaštitila od daljnjeg širenja tog organizma; **[Am. 140]**

(f) mjere za obuzdavanje štetnog organizma, protiv kojeg su donesene Unijine mjere za obuzdavanje u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/2031 ili člankom 30. stavkom 3. te uredbe, na zaraženom području iz kojega se taj štetni organizam ne može iskorijeniti ako su te mjere nužne kako bi se Unija zaštitila od daljnjeg širenja tog organizma.

U programu rada iz članka 16. utvrđuje se popis organizama štetnih za bilje koji će biti obuhvaćeni tim mjerama.

3. Aktivnosti za potporu poboljšanju dobrobiti životinja***, uključujući mjere za osiguravanje sukladnosti s normama za dobrobit životinja i praćenja životinja tijekom prijevoza.*** **[Am. 141]**

4. Referentni laboratoriji Europske unije i referentni centri Europske unije iz članaka 92., 95. i 97. Uredbe (EU) 2017/625.

5. Koordinirani programi kontrole i prikupljanje informacija i podataka iz članka 112. Uredbe (EU) 2017/625.

6. Aktivnosti sprečavanja rasipanja hrane i borbe protiv prijevara povezanih s hranom

7. Aktivnosti za potporu ~~održivoj~~ ***agroekološkoj*** proizvodnji***, održivoj*** ~~i~~ potrošnji hrane ***kojom se ne nanosi šteta okolišu i biološkoj raznolikosti te izravnoj prodaji i stavljanju na tržište u kratkom roku.*** **[Am. 142]**

8. Baze podataka i računalni sustavi za upravljanje informacijama potrebni za djelotvornu i učinkovitu provedbu zakonodavstva koje se odnosi na posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (e) te ima dokazanu dodatnu vrijednost za cijelu Uniju***; primjena novih tehnologija kako bi se poboljšala sljedivost proizvoda kao što su kodovi QR na ambalaži proizvoda.*** **[Am. 143]**

9. Osposobljavanje osoblja nadležnih tijela odgovornih za službene kontrole i drugih strana uključenih u upravljanje bolestima životinja ili organizmima štetnima za bilje i/ili njihovo sprečavanje, kako je navedeno u članku 130. Uredbe (EU) 2017/625.

10. Putni troškovi, troškovi smještaja i dnevnica nastali kao rezultat Komisijina imenovanja stručnjaka iz država članica kako bi pomagali njezinim stručnjacima, kako je predviđeno u članku 116. stavku 4. i članku 120. stavku 4. Uredbe (EU) 2017/625.

11. Tehnički i znanstveni rad, uključujući studije i aktivnosti koordinacije, koji su potrebni kako bi se ***zajamčilo sprečavanje pojave novih i nepoznatih štetnih organizama i bolesti te kako bi se*** osigurala pravilna provedba zakonodavstva u području povezanom s posebnim ciljem iz članka 3. stavka 2. točke (e) i prilagodba tog zakonodavstva znanstvenom, tehnološkom i društvenom razvoju. **[Am. 144]**

12. Aktivnosti koje provode države članice ili međunarodne organizacije koje nastoje postići posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (e) za potporu razvoju i provedbi pravila povezanih s tim ciljem.

13. Projekti koje organizira jedna ili više država članica s ciljem poboljšanja, primjenom inovativnih tehnika i protokola, učinkovite provedbe posebnog cilja iz članka 3. stavka 2. točke (e).

14. Potpora inicijativama Unije i država članica za informiranje i podizanje razine svijesti u cilju osiguranja poboljšanja, usklađenosti i održive proizvodnje i potrošnje hrane, uključujući aktivnosti u svrhu prevencije rasipanja hrane ***kojima se doprinosi kružnom gospodarstvu,*** i prevencije prijevara povezanih s hranom, u okviru provedbe pravila u području posebnog cilja iz članka 3. stavka 2. točke (e). **[Am. 145]**

15. Mjere koje se poduzimaju radi zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja te dobrobiti životinja, koje se provode za životinje, proizvode životinjskog podrijetla, bilje i biljne proizvode koji dolaze iz trećih zemalja na granicu Unije.

Utorak, 12. veljače 2019.

PRILOG II.

Prihvatljiva djelovanja kojima se provodi posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (f)

Za provedbu politika Unije potrebne su visokokvalitetne, usporedive i pouzdane statističke informacije o gospodarskoj, društvenoj i teritorijalnoj situaciji te o stanju okoliša u Uniji. Osim toga, europska statistika omogućuje europskim građanima da razumiju demokratski proces i raspravu o sadašnjosti i budućnosti Unije te u njima sudjeluju.

Zajedno s Uredbom (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici, Program osigurava opći okvir za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike za razdoblje 2021.–2027. Europska statistika razvija se, proizvodi i diseminira unutar tog okvira i u skladu s načelima iz Kodeksa prakse europske statistike u bliskoj i koordiniranoj suradnji unutar Europskog statističkog sustava (ESS).

Europskom statistikom koja je razvijena, izrađena i diseminirana u ovom okviru, doprinosi se provedbi politika Unije kako su utvrđene u UFEU-u i dalje se odražavaju u strateškim prioritetima Komisije.

Provedba posebnog cilja iz **članka 3. stavka 2. točke (f)** uključuje djelovanja navedena u nastavku.

Ekonomska i monetarna unija, globalizacija i trgovina

— pružanje visokokvalitetne statistike na kojoj se temelji postupak u slučaju prekomjernog deficita, program potpore reformama i godišnji ciklus gospodarskog praćenja i smjernica Unije;

— pružanje i, prema potrebi, jačanje glavnih europskih ekonomskih pokazatelja (PEEI);

— pružanje statističkih i metodoloških smjernica o statističkoj obradi investicijskih i proračunskih instrumenata za pružanje potpore gospodarskoj konvergenciji, financijskoj stabilnosti i otvaranju radnih mjesta;

— osiguravanje statistike za potrebe vlastitih sredstava i primitaka od rada i mirovina osoblja EU-a;

— bolje mjerenje trgovine ***dobrima i*** uslugama, izravnih stranih ulaganja, globalnih lanaca vrijednosti i utjecaja globalizacije na gospodarstva Unije. **[Am. 146]**

Jedinstveno tržište, inovacije i digitalna transformacija

— pružanje visokokvalitetne i pouzdane statistike za jedinstveno tržište, europski akcijski plan obrane i ključna područja inovacija i istraživanja;

— pružanje više pravodobnijih statističkih podataka o ekonomiji suradnje i učinku digitalizacije na europska poduzeća i građane.

Socijalna dimenzija Europe

— pružanje visokokvalitetne, pravodobne i pouzdane statistike za potporu europskom stupu socijalnih prava i politici ***Unije*** u području vještina ~~Unije, uključujući~~ ***, uključujući, ali ne ograničavajući se na*** statistiku o tržištu rada, zapošljavanju, obrazovanju i osposobljavanju, dohotku, životnim uvjetima, siromaštvu, nejednakosti, socijalnoj zaštiti, neprijavljenom radu i satelitskim računima za vještine; **[Am. 147]**

— pružanje statistike povezane s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom;

— obogaćivanje statistike o migracijama, posebno o stanju i integraciji migranata i obrazovnim potrebama te razinama kvalifikacija tražitelja azila;

— razvoj moderniziranih programa za popis stanovništva i domaćinstava nakon 2021. i statistika o stanovništvu;

— osiguravanje projekcija stanovništva i njihova godišnja ažuriranja.

Održivi razvoj, prirodni resursi i okoliš

— praćenje napretka u pogledu ciljeva održivog razvoja;

— daljnji razvoj statistike za potporu energetskoj strategiji, kružnom gospodarstvu i strategiji za plastiku;

— pružanje ključne statistike i pokazatelja o okolišu, uključujući one koji se odnose na otpad, vodu, biološku raznolikost, šume, uporabu zemljišta i prekrivenost tla, kao i statistike povezane s klimom i ekonomskih računa okoliša;

— pružanje statistike o prijevozu tereta i putnika radi potpore politikama Unije te

— razvoj dodatnih pokazatelja za praćenje intermodalnosti i promjene načina prijevoza prema ekološki prihvatljivijim načinima prijevoza;

— pružanje pravodobnih i relevantnih podataka za potrebe zajedničke poljoprivredne politike, zajedničke ribarstvene politike i politika povezanih s okolišem, sigurnošću opskrbe hranom i dobrobiti životinja.

Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija

— pružanje pravodobnih i sveobuhvatnih statističkih pokazatelja o regijama, uključujući najudaljenije regije Unije, gradove i ruralna područja za praćenje i evaluaciju djelotvornosti teritorijalnih razvojnih politika te za evaluaciju teritorijalnih učinaka sektorskih politika;

— potpora razvoju pokazatelja za borbu protiv pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma; razvoj policijske i sigurnosne statistike;

— rastuće korištenje geoprostornim podacima i sustavna integracija i poticanje upravljanja geoprostornim informacijama u statističkoj proizvodnji.

Bolje obavješćivanje o europskoj statistici i promicanje te statistike kao pouzdanog izvora za ispravljanje dezinformacija na internetu

— sustavno promicanje europske statistike kao pouzdanog izvora dokaza i olakšavanje njihove uporabe u ispravljanju dezinformacija na internetu za osobe koje provjeravaju činjenice, istraživače i tijela javne vlasti;

— olakšavanje pristupa i razumijevanje statističkih podataka za korisnike, među ostalim osiguravanjem privlačnih i interaktivnih vizualizacija, prilagođenijih usluga kao što su podaci na zahtjev i samoposlužne analize;

— daljnji razvoj i praćenje okvira za osiguranje kvalitete europske statistike, uključujući putem istorazinskih ocjena usklađenosti država članica s Kodeksom prakse europske statistike;

— osiguravanje pristupa mikropodacima za potrebe istraživanja uz očuvanje najviših standarda u zaštiti podataka i povjerljivosti statističkih podataka.

Utorak, 12. veljače 2019.

Ostvarivanje koristi od podatkovne revolucije i prelazak na pouzdanu pametnu statistiku

— ubrzavanje primjene novih izvora digitalnih podataka i uspostava temelja za pouzdanu pametnu statistiku radi proizvodnje nove statistike u gotovo stvarnom vremenu s pouzdanim algoritmima;

— razvoj novih pristupa za upotrebu podataka u privatnom vlasništvu primjenom metode izračuna uz zaštitu privatnosti i sigurnih višestranih metoda izračuna;

— promicanje vrhunskih istraživanja i inovacija u službenoj statistici, među ostalim upotrebom mreža za suradnju i pružanjem europskih programa statističkog osposobljavanja.

Proširena partnerstva i statistička suradnja

— jačanje partnerstva ESS-a i suradnje s Europskim sustavom središnjih banaka;

— poticanje partnerstava s nositeljima javnih i privatnih podataka i tehnološkim sektorom radi olakšavanja pristupa podacima u statističke svrhe, integracije podataka iz više izvora i upotrebe najnovijih tehnologija;

— jačanje suradnje s istraživačkom i akademskom zajednicom, posebno u pogledu upotrebe novih izvora podataka, analize podataka i promicanja statističke pismenosti;

— suradnja s međunarodnim organizacijama i trećim zemljama u korist globalne službene statistike.

Utorak, 12. veljače 2019.

PRILOG III.

Popis bolesti životinja i zoonoza

~~(1) konjska kuga;~~

~~(2) afrička svinjska kuga;~~

~~(3) bedrenica;~~

~~(4) influenca ptica (visokopatogena);~~

~~(5) influenca ptica (niskopatogena);~~

~~(6) kampilobakterioza;~~

~~(7) klasična svinjska kuga;~~

~~(8) slinavka i šap;~~

~~(9) zarazna pleuropneumonija koza;~~

~~(10) maleus;~~

~~(11) infekcija virusom bolesti plavog jezika (serotipovi 1–24);~~

~~(12) infekcija bakterijama *Brucella abortus*, *B. melitensis* i *B. suis*;~~

~~(13) epizootska hemoragijska bolest;~~

~~(14) infekcija virusom bolesti kvrgave kože;~~

~~(15) infekcija bakterijama *Mycoplasma mycoides* podvrstom *mycoides SC* (zarazna pleuropneumonija goveda);~~

~~(16) infekcija bakterijama *Mycobacterium tuberculosis* (*M. bovis*, *M. caprae* i *M. tuberculosis*);~~

~~(17) infekcija virusom newcastleske bolesti;~~

~~(18) infekcija virusom kuge malih preživača;~~

~~(19) infekcija virusom bjesnoće;~~

~~(20) infekcija virusom groznice riftske doline;~~

~~(21) infekcija virusom goveđe kuge;~~

~~(22) infekcija serovarima zoonotske bolesti *Salmonella*;~~

~~(23) zaraza parazitom *Echinococcus spp*;~~

~~(24) listerioza;~~

~~(25) ovčje boginje i kozje boginje;~~

~~(26) transmisivne spongiformne encefalopatije;~~

~~(27) trihineloza;~~

~~(28) venezuelski encefalomijelitis konja;~~

~~(29) verotoksična *Escherichia coli*.~~

Popis bolesti životinja i zoonoza obuhvaća:

(a) popis utvrđen u skladu s poglavljem 2. dijela 1. Uredbe (EU) 2016/429;

Utorak, 12. veljače 2019.

(b) salmonelu, zoonoze i uzročnike zoonoza obuhvaćene Uredbom (EZ) br. 2160/2003 i Direktivom 2003/99/EZ [1];

(c) transmisivne spongiformne encefalopatije. **[Am. 148]**

---

[1] ***Direktiva 2003/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o praćenju zoonoza i uzročnika zoonoza, o izmjeni Odluke Vijeća 90/424/EEZ i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 92/117/EEZ (SL L 325, 12.12.2003., str. 31.).***

Utorak, 12. veljače 2019.

PRILOG IV.

POKAZATELJI

Cilj	Pokazatelj
Ciljevi utvrđeni u članku 3. stavku 2. točki (a)	1 – ~~Broj novih pritužbi i slučajeva neusklađenosti u području slobodnog kretanja robe i usluga te~~ zakonodavstva Unije o javnoj nabavi 2 – Indeks restriktivnosti za trgovinu uslugama 3 – Broj posjeta portalu Vaša Europa ~~4 – Broj zajedničkih kampanja za nadzor tržišta~~
Ciljevi utvrđeni u članku 3. stavku 2. točki (a) podtočki ii.	***1 – Broj novih pritužbi i slučajeva neusklađenosti u području slobodnog kretanja robe i usluga te internetske prodaje.*** ***2 – Broj zajedničkih kampanja za nadzor tržišta i sigurnost proizvoda***
Ciljevi utvrđeni u članku 3. stavku 2. točki (b)	1 – Broj MSP-ova koji primaju potporu 2 – Broj društava koja primaju potporu sa zaključenim poslovnim partnerstvima ***2a – Broj poduzetnika koji se koriste sustavima mentorstva i mobilnosti*** ***2b – Skraćenje postupka i smanjenje troškova za osnivanje MSP-a*** ***2c – Broj osnovanih mreža poduzeća u usporedbi s polaznim vrijednostima*** ***2d – Broj država članica koje koriste test utjecaja zakonodavstva na MSP-ove*** ***2e – Značajan porast broja država članica s jedinstvenim mjestom za pokretanje poduzeća*** ***2f – Povećanje udjela MSP-ova koji izvoze te povećanje udjela MSP-ova koji izvoze u zemlje izvan Unije, u usporedbi s polaznim vrijednostima*** ***2 g – Značajan porast broja država članica koje provode poduzetnička rješenja namijenjena potencijalnim, mladim i novim poduzetnicima te ženama poduzetnicama, kao i drugim posebnim ciljanim skupinama, u usporedbi s polaznim vrijednostima*** ***2h – Povećanje udjela građana Unije koji žele biti samozaposleni u usporedbi s polaznim vrijednostima***

Utorak, 12. veljače 2019.

Cilj	Pokazatelj
	2i – Uspješnost MSP-ova u pogledu održivosti, mjerena među ostalim na temelju povećanja udjela MSP-ova iz Unije koji razvijaju održivo plavo gospodarstvo i zelene proizvode ([1a]) i usluge te na temelju poboljšanja njihove učinkovitosti resursa (koja može uključivati energiju, materijale ili vodu, reciklažu itd.), u usporedbi s polaznim vrijednostima. **** svi pokazatelji trebaju se usporediti s trenutačnom situacijom u 2018.*** ***([1a]) „Zeleni" proizvodi i usluge jesu proizvodi i usluge čija je prevladavajuća namjena smanjenje rizika za okoliš te minimiziranje onečišćenja i korištenja resursa. Proizvodi s ekološkim značajkama (koji imaju ekološki dizajn, ekološke oznake, koji su organski proizvedeni te koji su u velikoj mjeri proizvedeni od recikliranih materijala) također su obuhvaćeni. Izvor: Flash Eurobarometer 342, „MSP-ovi, učinkovito korištenje resursa i zelena tržišta".***
Ciljevi utvrđeni u članku 3. stavku 2. točki (c) **i.** **ii.**	1 – Udio provedbe europskih normi kao nacionalnih standarda u državama članicama u ukupnoj količini aktivnih europskih normi 2 – Postotak međunarodnih standarda financijskog izvještavanja i revizije koje je odobrila Unija
Ciljevi utvrđeni u članku 3. stavku 2. točki (d) **i.** **ii.**	1 – Indeks uvjeta potrošača 2 – Broj dokumenata o stajalištu i odgovora na javna savjetovanja u području financijskih usluga primljenih od korisnika
Ciljevi utvrđeni u članku 3. stavku 2. točki (e)	1 – Broj uspješno provedenih nacionalnih veterinarskih i fitosanitarnih programa ***2 – Broj uspješno riješenih hitnih situacija prouzročenih štetnim organizmima*** ***3 – Broj uspješno riješenih hitnih situacija prouzročenih bolestima***
Ciljevi utvrđeni u članku 3. stavku 2. točki (f)	1- Učinak statistike objavljene na internetu: broj spominjanja na mreži i pozitivnih/negativnih mišljenja

[Am. 148]